

۱ دانش‌آموزی برای رسیدن از خانه به مدرسه، ابتدا ۲۰۰ متر به سمت شمال، سپس ۸۰ متر به سمت شرق و در پایان ۱۴۰ متر به سمت جنوب حرکت می‌کند. اندازه‌ی جابه‌جایی این دانش‌آموز در کل حرکت چند متر است؟

آسان-۱۳۹۷

۱۰۰ (۴)

۱۱۰ (۳)

۲۲۰ (۲)

۴۲۰ (۱)

۲ قایق مسیری مستقیم به طول ۳۰۰ متر را در مدت ۵۰ s در مسیر حرکت آب طی می‌کند. سپس ۲۰۰ متر از این مسیر را در مدت ۵۰ s در خلاف جهت جریان آب باز می‌گردد. تندی متوسط این قایق چند برابر اندازه‌ی سرعت متوسط آن است؟

متوسط-۱۳۹۷

۵ (۴)

$\frac{1}{5}$ (۳)

$\frac{3}{2}$ (۲)

۱ (۱)

۳ دنده‌ای $\frac{1}{4}$ مسیر مستقیمی را با سرعت ثابت v و بقیه‌ی مسیر را با سرعت ثابت $2v$ بدون تغییر جهت دویده است. اندازه‌ی سرعت متوسط او در کل مسیر حرکت چند برابر v است؟

سخت-۱۳۹۷

$\frac{6}{1}$ (۴)

$\frac{3}{8}$ (۳)

$\frac{1}{6}$ (۲)

$\frac{3}{2}$ (۱)

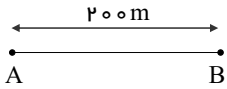
مای دارس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۴ دو متحرک A و B در فاصله مستقیم 200 متری از هم قرار دارند. متحرک B از حال سکون با شتاب ثابت $\frac{3}{4} \frac{m}{s^2}$ شروع به حرکت به سمت متحرک A می‌کند و همزمان با این شروع حرکت، متحرک A با سرعت ثابت از نقطه A به سمت متحرک B در حال حرکت است. اگر تندی دو متحرک در لحظه‌ای که به یکدیگر می‌رسند برابر بوده و اندازه جابه‌جایی متحرک A دو برابر اندازه جابه‌جایی متحرک B باشد، بزرگی سرعت متحرک A چند متر بر ثانیه است؟

سخت- ۱۳۹۷

۱۵ (۲)

۱۰ (۱)

۲۵ (۴)

۲۰ (۳)

۵ متحرکی در مسیری مستقیم با تندی ثابت $72 \frac{km}{h}$ در حال حرکت است. فرض کنید بعد از طی مسافت $1,2 \text{ km}$ ، تغییر جهت داده و مقداری از مسیر را با همان تندی قبل برمی‌گردد. اگر بزرگی سرعت متوسط این متحرک در کل حرکت $1 \frac{m}{s}$ باشد، طول مسیری که متحرک برگشته است تقریباً چند متر است؟

سخت- ۱۳۹۷

۳۱۷ (۴)

۷۰۰ (۳)

۵۱۵ (۲)

۱۲۰ (۱)

۶ رباتی روی یک خط راست با تندی متوسط 20 m/s به جلو حرکت می‌کند. پس از 500 m حرکت، ربات روی همان مسیر 15 s با تندی متوسط 12 m/s باز می‌گردد. اندازه سرعت متوسط ربات در 40 ثانیه آغاز حرکت چند متر بر ثانیه است؟

متوسط- ۱۳۹۸

۱۷ (۴)

۸ (۳)

۱۰٫۵ (۲)

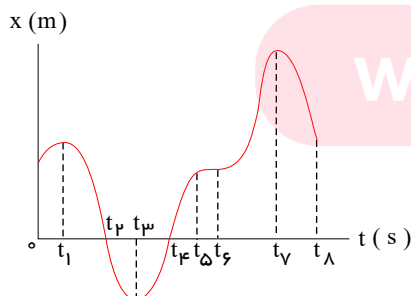
۱۴٫۵ (۱)

مای درس

گروه آموزشی عصر

۷ نمودار مکان - زمان متحرکی مطابق شکل زیر است. تندی متحرک در کدام بازه زمانی به طور پیوسته در حال کاهش است؟

آسان- ۱۳۹۸

۱ صفر تا t_1

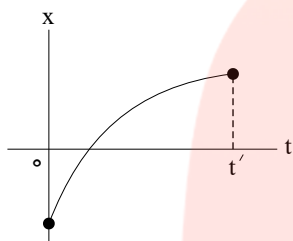
۲ t_1 تا t_2

۳ t_2 تا t_3

۴ t_3 تا t_4

۸ نمودار مکان - زمان متحرکی که در امتداد محور x حرکت می کند، مطابق شکل زیر است. از لحظه صفر تا لحظه t' ، سرعت متحرک چگونه تغییر می کند؟

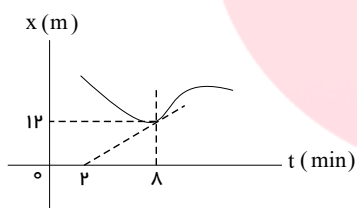
آسان - ۱۳۹۸

۱ رو به افزایش است.
۲ رو به کاهش است.
۳ تغییر نمی کند.
۴ بسته به معادله منحنی داده شده هر سه می تواند درست باشد.

۹ شکل زیر، نمودار مکان - زمان متحرکی را نشان می دهد که خط مماس بر آن در لحظه $t = 8 \text{ min}$ رسم شده است. سرعت متحرک در این لحظه چند متر بر ثانیه است؟

آسان - ۱۳۹۸

۲ ۱

$\frac{1}{4}$ ۲

$\frac{1}{30}$ ۱

۱٫۵ ۳

مای درسی

متوسط - ۱۳۹۸

۱۰ کدام یک از گزینه های زیر الزاماً صحیح است؟

۱ همواره تندی متوسط با اندازه سرعت متوسط متحرک برابر است.

۲ هرگاه متحرک روی خط راست حرکت کند، اندازه بردار جابه جایی و مسافت پیموده شده توسط متحرک برابر است.

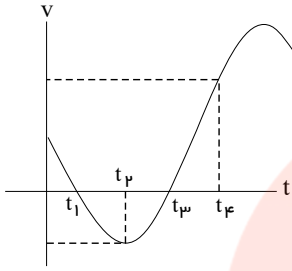
۳ همواره تندی لحظه ای متحرک برابر با اندازه سرعت لحظه ای متحرک است.

۴ همواره شتاب متوسط و سرعت متوسط متحرک هم جهت هستند.

www.my-dars.ir

متوسط - ۱۳۹۸

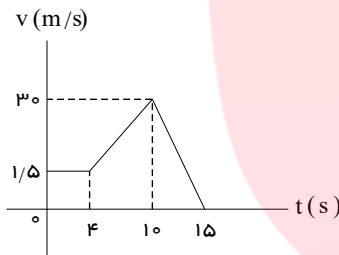
۱۱) نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی یک خط راست حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. کدام گزینه نادرست است؟

- ① از لحظه صفر تا لحظه t_2 بیشترین تندی متحرک در لحظه t_2 خواهد بود.
- ② در بازه زمانی t_1 تا t_2 شتاب متوسط در جهت محور x است.
- ③ از لحظه صفر تا لحظه t_2 متحرک دو بار تغییر جهت می‌دهد.
- ④ شتاب متوسط از لحظه صفر تا لحظه t_2 در خلاف جهت محور x است.

۱۲) نمودار سرعت - زمان خودرویی که در راستای محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. شتاب خودرو در لحظه $t = 13s$ چند متر بر

متوسط - ۱۳۹۸

مربع ثانیه است؟

- ① -۴
- ②
- ③
- ④ -۶

۱۳) در یک بازه زمانی مشخص، سرعت متوسط متحرکی که بر روی محور x حرکت می‌کند، در SI برابر با $1\hat{i}$ و تندی متوسط آن برابر

متوسط - ۱۳۹۸

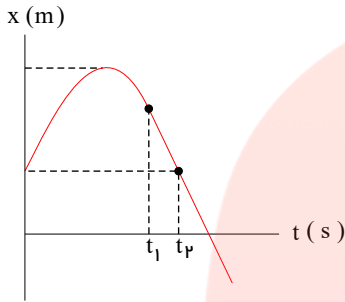
m است. چند مورد از عبارتهای زیر در مورد حرکت این متحرک در این بازه زمانی الزاماً صحیح است؟

- (الف) مسافت طی شده با بزرگی جابه‌جایی متحرک برابر است.
- (ب) بردار جابه‌جایی متحرک در خلاف جهت محور x ‌ها است.
- (ج) جهت حرکت متحرک تغییر کرده است.
- (د) اگر متحرک در ابتدای بازه زمانی در جهت مثبت محور x ‌ها در حال حرکت باشد، حداقل یک بار دیگر از مبدأ حرکت عبور می‌کند.

- ① ۱
- ② ۲
- ③ ۳
- ④ ۴

۱۴) نمودار مکان بر حسب زمان یک متحرک که روی محور x ها حرکت می‌کند، مطابق سهمی شکل مقابل است. اگر تندى متوسط و سرعت متوسط متحرک در بازه صفر تا t_1 برابر با s_{av} و v_{av} باشد، در این صورت کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد مقایسه تندى متوسط و سرعت متوسط در این دو بازه زمانی صحیح است؟

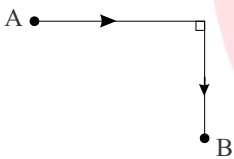
سخت- ۱۳۹۸

- ۱) $s_{av} > s_{av}$ و $v_{av} < v_{av}$
- ۲) $s_{av} < s_{av}$ و $v_{av} < v_{av}$
- ۳) $s_{av} > s_{av}$ و $v_{av} > v_{av}$
- ۴) $s_{av} < s_{av}$ و $v_{av} > v_{av}$

۱۵) مطابق شکل زیر، متحرکی در مسیر مشخص شده از نقطه A به نقطه B می‌رود. حداکثر نسبت مسافت طی شده توسط متحرک به جابه‌جایی آن،

سخت- ۱۳۹۸

- ۱) $\sqrt{2}$
- ۲) $\sqrt{3}$
- ۳) ۲
- ۴) برای این نسبت، حداکثری وجود ندارد.

کدام است؟

- ۱) $\sqrt{3}$
- ۲) ۲

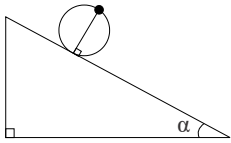
۱۶) تندى متوسط یک اتومبیل در شهر تهران پس از طی مسافت 455 km برابر با 35 km/h است. اگر این اتومبیل بدون توقف این مسافت را طی کرده باشد، تندى متوسط آن در نیمه اول زمانی طی این مسیر، چند متر بر ثانیه است؟

آسان- ۱۳۹۸

- ۱) ۳۵
- ۲) $\frac{175}{18}$
- ۳) ۱۲۶
- ۴) اطلاعات مسئله کافی نیست.

www.my-dars.ir

۱۷) مطابق شکل زیر، تکه سنگی به نقطه مشخص شده از چرخ به شعاع r چسبیده است. این چرخ در مدت $5/5$ ثانیه به اندازه نیم دور از بالای سطح شیبدار به سمت پایین می چرخد. اگر در این حرکت، اندازه سرعت متوسط سنگ $4\sqrt{13} m/s$ باشد، شعاع r چند متر است؟ ($\pi = 3$) متوسط - ۱۳۹۸

۲٫۵ (۲)

۲ (۱)

۳ (۴)

۴ (۳)

۱۸) یک پهپاد کوچک از حال سکون شروع به حرکت می کند و پس از مدت ۴ ثانیه حرکت در راستای قائم، اندازه سرعت متوسط آن $5 m/s$ می شود. اگر پرتوهای نور خورشید با زاویه 53° نسبت به سطح افقی زمین به آن بتابد، طی این مدت اندازه سرعت متوسط سایه پهپاد روی سطح افقی زمین چند متر بر ثانیه بوده است؟ ($\tan 53^\circ = \frac{4}{3}$) متوسط - ۱۳۹۸

$\frac{80}{3}$ (۴)

۳٫۷۵ (۳)

۳ (۲)

$\frac{20}{3}$ (۱)

۱۹) طول عقربه دقیقه شمار ساعتی $5cm$ است. اندازه سرعت متوسط نوک عقربه دقیقه شمار این ساعت در بازه زمانی $3:15$ تا $3:45$ چند متر بر ساعت است؟ ($\pi = 3$) متوسط - ۱۳۹۸

0.2 (۴)

$\frac{1}{3}$ (۳)

0.3 (۲)

0.1 (۱)

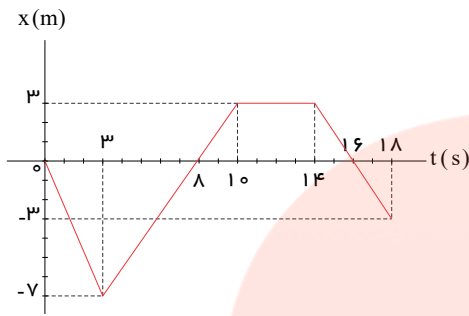
مای دررس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۲۰ شکل زیر نمودار مکان - زمان متحرکی را نشان می‌دهد. کدام گزینه در مورد حرکت این متحرک از شروع حرکت تا لحظه $t = 18s$ درست است؟

آسان- ۱۳۹۸

۱ در لحظه‌های ۸s و تغییر جهت داده است.

۲ در مجموع به مدت ۷ ثانیه در خلاف جهت محور x حرکت کرده است.

۳ در مجموع به مدت ۶ ثانیه سرعت آن صفر بوده است.

۴ در بازه زمانی صفر تا ۱۶ ثانیه، تندی متوسط آن صفر است.

۲۱ از ارتفاع ۱۶ متری سطح زمین یک توپ را رها می‌کنیم. اگر حداکثر ارتفاع توپ از سطح زمین بعد از هر برخورد ۵۰ درصد نسبت به حالت قبل کاهش یابد. مسافت طی شده توسط توپ از لحظه پرتاب تا لحظه‌ای که برای آخرین بار بزرگی جابه‌جایی توپ از نقطه پرتاب برابر با ۱۴ متر می‌شود، چند متر است؟

سخت- ۱۳۹۸

۳۲ ۴

۴۴ ۳

۴۲ ۲

۴۸ ۱

۲۲ متحرکی روی خط راست در طول بازه زمانی Δt دائماً به مبدأ مکان نزدیک می‌شود. کدام گزینه در مورد این متحرک در این بازه زمانی قطعاً درست است؟

آسان- ۱۳۹۸

۲ بردار مکان و بردار سرعت متحرک مختلف‌الجهت هستند.

۱ بردار مکان و بردار سرعت متحرک هم‌جهت هستند.

۴ بردار سرعت و بردار شتاب متحرک مختلف‌الجهت هستند.

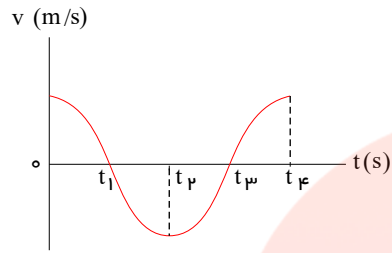
۳ بردار سرعت و بردار شتاب متحرک هم‌جهت هستند.

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۲۳) نمودار سرعت - زمان متحرکی که در راستای محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل مقابل است. در کدام بازه زمانی تندی متحرک در حال افزایش و جهت بردار شتاب خلاف جهت محور x می‌باشد؟

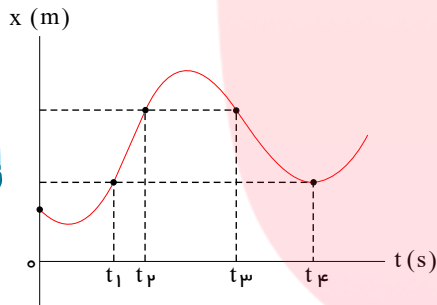
آسان- ۱۳۹۸

- ۱) صفر تا t_1
- ۲) t_2 تا t_1
- ۳) t_3 تا t_2
- ۴) t_4 تا t_3

۲۴) نمودار مکان - زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند مطابق شکل زیر است. در کدام بازه زمانی مشخص شده، اندازه سرعت متوسط متحرک بیش‌تر از سایر بازه‌ها است؟

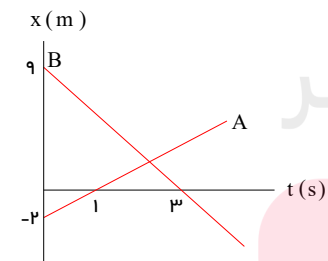
آسان- ۱۳۹۸

- ۱) صفر تا t_4
- ۲) t_2 تا t_1
- ۳) t_3 تا t_2
- ۴) t_4 تا t_3

۲۵) نمودار مکان - زمان دو متحرک که بر روی یک خط راست در حال حرکت هستند، مطابق شکل مقابل است. در چه لحظه‌ای دو متحرک از کنار یکدیگر عبور می‌کنند؟

متوسط- ۱۳۹۸

- ۱)
- ۲)
- ۳)
- ۴) $t = 2,2s$

www.my-dars.ir

۲۶) مطابق شکل زیر دو متحرک در مبدأ زمان با سرعت ثابت و در خلاف جهت یکدیگر از نقاط A و B عبور می‌کنند. اگر دو متحرک پس از $3s$ در نقطه D از کنار هم عبور کنند، متحرک سریع‌تر چند ثانیه زودتر از متحرک دیگر به انتهای مسیر می‌رسد؟ $(\overline{CB} = \overline{DC} = \overline{ED} = \overline{FE} = \overline{AF})$

متوسط- ۱۳۹۸

۱٫۵ (۲)

۰٫۵ (۱)

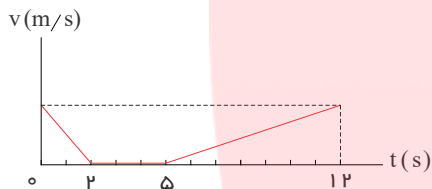
۳٫۵ (۴)

۲٫۵ (۳)

۲۷) متحرکی در راستای خط راست در حال حرکت است و نمودار سرعت - زمان آن به صورت زیر است. اگر بیشترین فاصله متحرک از مبدأ حرکت

سخت- ۱۳۹۸

تا لحظه $t = 12s$ برابر با $63m$ باشد، مسافت طی شده توسط آن در مرحله تندشونده چند متر خواهد بود؟

۴۹ (۱)

۵۳ (۲)

۱۷ (۳)

۳۶ (۴)

۲۸) متحرکی با شتاب ثابت روی خط راست در مدت $4s$ و بدون تغییر جهت، مسافت $28m$ را طی می‌کند. اگر سرعت جسم در پایان این مدت

متوسط- ۱۳۹۸

$11 m/s$ باشد، شتاب حرکت جسم چند متر بر مجذور ثانیه است؟

۴ (۴)

$\frac{1}{2}$ (۳)

۲ (۲)

$\frac{1}{4}$ (۱)

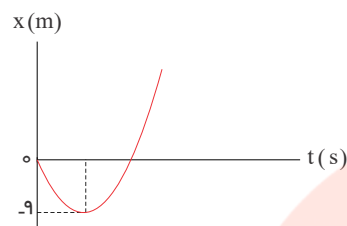
مای دارس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۲۹) نمودار مکان - زمان متحرکی که با شتاب ثابت روی محور x ها حرکت می کند، مطابق شکل زیر است. اگر سرعت جسم در مکان $x = ۲۷m$ برابر

سخت-۱۳۹۸

با $۱۲ m/s$ باشد، سرعت اولیه متحرک چند متر بر ثانیه است؟

- ۱) ۳
- ۲) ۶
- ۳) -۶
- ۴) ۶

۳۰) معادله مکان - زمان جسمی که در مسیری مستقیم حرکت می کند، در SI به صورت $x = -t^2 + ۴t - ۴$ است. مسافت طی شده توسط این

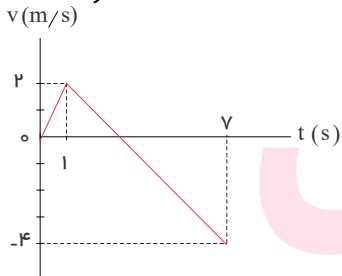
متوسط-۱۳۹۸

جسم در بازه زمانی صفر تا $۴s$ برابر با چند متر است؟

- ۱) صفر
- ۲) ۴
- ۳) ۱۲
- ۴) ۸

۳۱) نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی خط راست حرکت می کند، مطابق شکل زیر است. از لحظه $t = ۰$ تا $t = ۷s$ چند ثانیه حرکت متحرک

متوسط-۱۳۹۸

کنده شده است؟

- ۱) ۲
- ۲) ۳
- ۳) ۴
- ۴) ۵

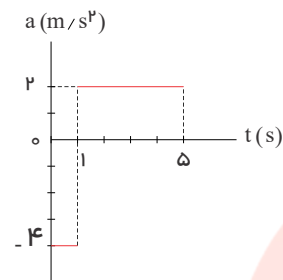
مای دررس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۳۲) نمودار شتاب - زمان متحرکی که در مبدأ زمان از مبدأ مکان با سرعت $6m/s$ روی محور x می‌گذرد، مطابق شکل زیر است. کدام گزینه در

متوسط - ۱۳۹۸

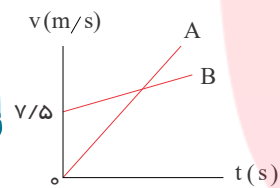
مورد حرکت این متحرک صحیح نیست؟

- ① حرکت متحرک همواره در جهت محور x است.
- ② حرکت ابتدا کندشونده و سپس تندشونده است.
- ③ متحرک جهت حرکتش را یکبار عوض کرده است.
- ④ جابجایی متحرک در کل حرکت ۲۸ متر است.

۳۳) نمودار سرعت - زمان دو متحرک A و B که در مبدأ زمان روی مسیری مستقیم از یک نقطه عبور می‌کنند، مطابق شکل زیر است. اگر

$a_A = 3m/s^2$ و $a_B = 1.5m/s^2$ باشد، به ترتیب از راست به چپ، چند ثانیه پس از شروع حرکت سرعت دو متحرک برابر می‌شود و چند ثانیه

سخت - ۱۳۹۸

پس از شروع حرکت دو متحرک به هم می‌رسند؟

- ① ۱۵.۷۵
- ② ۱۰.۵
- ③ ۱۵.۵
- ④ ۱۰.۷۵

۳۴) تندی متوسط اتومبیل A بعد از طی مسافتی به طول $3600m$ برابر با $86.4 km/h$ و تندی متوسط اتومبیل B بعد از طی همین مسیر برابر با

آسان - ۱۳۹۸

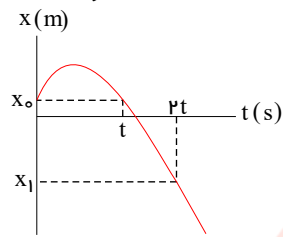
است. کدام اتومبیل و چند دقیقه زودتر، این مسیر را طی کرده است؟

- ① $50, B$ ② $\frac{5}{6}, B$ ③ $50, A$ ④ $\frac{5}{6}, A$

www.my-dars.ir

۳۵) نمودار مکان - زمان حرکت متحرکی مطابق شکل زیر است. نسبت سرعت متوسط متحرک در t ثانیه دوم حرکت به سرعت متوسط آن در $2t$ ثانیه اول حرکت، کدام است؟

متوسط - ۱۳۹۸

- ۱ (۱)
- $\frac{1}{2}$ (۲)
- ۲ (۳)
- ۳ (۴)

۳۶) در مبدأ زمان، متحرکی با سرعت اولیه v_0 و شتاب ثابت به صورت تندشونده از مبدأ مکان عبور می‌کند. اگر پس از T ثانیه سرعت متحرک برابر با v باشد، سرعت این متحرک در لحظه $2T$ کدام است؟ ($v_0 > 0$)

متوسط - ۱۳۹۸

- ۱ (۱) v
- ۲ (۲) بین v و $2v$
- ۳ (۳) $2v$
- ۴ (۴) بین $2v$ و $3v$

۳۷) قطاری با سرعت در مسیر مستقیم در حال حرکت است. ناگهان واگنی از آن جدا شده و سرعت آن به صورت یکنواخت کاهش می‌یابد تا این که پس از طی مسافت $60m$ متوقف می‌شود. اگر سرعت قطار ثابت مانده باشد، مسافتی که بقیه قطار از لحظه جدایی واگن تا توقف آن طی می‌کند، چند متر است؟

متوسط - ۱۳۹۸

- ۱ (۱) ۲۰
- ۲ (۲) ۱۲۰
- ۳ (۳) ۸۰
- ۴ (۴) ۲۰۰

مای درس
گروه آموزشی عصر

۳۸) معادله سرعت - زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند در SI به صورت $v = -3t + 4$ است. اندازه جابه‌جایی متحرک در ۲ ثانیه سوم حرکت چند متر است؟

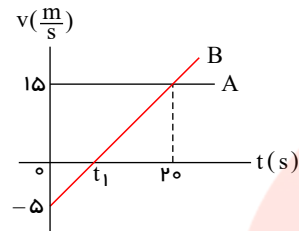
متوسط - ۱۳۹۸

- ۱ (۱) ۲۲
- ۲ (۲) ۱۵
- ۳ (۳) ۱۲
- ۴ (۴) ۱۸

www.my-dars.ir

۳۹) نمودار سرعت - زمان دو متحرک A و B که در مبدأ زمان هر دو از یک نقطه در مسیری مستقیم عبور کرده‌اند، به صورت زیر است. تا لحظه‌ای که دو متحرک به یکدیگر می‌رسند، چند ثانیه جهت حرکت دو متحرک یکسان است؟

سخت- ۱۳۹۸

۵ (۱)

۴۰ (۲)

۳۵ (۳)

۲۰ (۴)

۴۰) متحرکی با شتاب ثابت و سرعت اولیه 18 m/s در مسیری مستقیم در حال حرکت است. اگر جابه‌جایی متحرک در ثانیه پنجم حرکت برابر با صفر باشد، مسافت طی شده توسط متحرک در 10 ثانیه ابتدایی حرکت چند متر است؟

سخت- ۱۳۹۸

۹۵ (۴)

۱۰۱ (۳)

۸۰ (۲)

۸۲ (۱)

۴۱) در شرایط خلأ، جسمی از ارتفاع h از سطح زمین رها می‌شود. نسبت تندی آن در ارتفاع $\frac{8}{9}h$ از سطح زمین به تندی آن در ارتفاع $\frac{3}{4}h$ از سطح زمین کدام است؟

متوسط- ۱۳۹۸

$\frac{3}{4}$ (۴)

$\frac{4}{3}$ (۳)

$\frac{2}{3}$ (۲)

$\frac{3}{2}$ (۱)

۴۲) در شرایط خلأ، گلوله‌ای از ارتفاع h از سطح زمین رها شده و پس از مدت زمان t به زمین برخورد می‌کند. زمان پیمودن $\frac{3}{4}$ اول مسیر چند برابر t است؟

متوسط- ۱۳۹۸

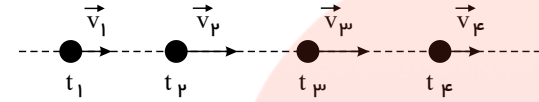
$\frac{1}{2}$ (۴)

$\frac{\sqrt{3}}{2}$ (۳)

$\frac{\sqrt{3}}{4}$ (۲)

$\frac{3}{4}$ (۱)

۴۳) متحرکی بر روی خط راست حرکت می‌کند. با توجه به شکل زیر، جهت بردار شتاب متوسط در بازه‌های زمانی (t_1, t_2) و (t_3, t_4) به ترتیب از راست به چپ، کدام است؟ (اندازه هر بردار با طول آن متناسب است).

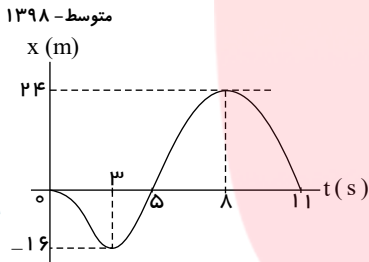
۲) \rightarrow و \leftarrow

۴) \leftarrow و \leftarrow

۱) \rightarrow و \rightarrow

۳) \leftarrow و \rightarrow

۴۴) نمودار مکان - زمان متحرکی، مطابق شکل زیر است. کل مسافت طی شده توسط این متحرک در ۱۱ ثانیه اول حرکت چند متر است؟

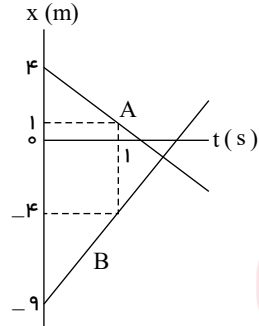
۱) ۸۰

۲) ۴۰

۳) ۶۴

۴) ۱۰۴

۴۵) نمودار مکان - زمان دو متحرک A و B مطابق شکل زیر است. در لحظه‌ای که $\vec{r}_A = -2\vec{r}_B$ می‌شود، فاصله دو متحرک از یکدیگر چند متر است؟ (به ترتیب بردار مکان دو متحرک A و B است).

۲) ۳

۴) ۱

۱) ۶

۳) ۲

www.my-dars.ir

۴۶) متحرکی با سرعت ثابت روی محور x ها حرکت می‌کند و در لحظه‌های $t_1 = 2s$ و $t_2 = 5s$ به ترتیب از مکان‌های $x_1 = -5m$ و $x_2 = 13m$ عبور می‌کند. این متحرک در لحظه $t = 4s$ در چه فاصله‌ای بر حسب متر از مبدأ حرکت قرار دارد؟

آسان-۱۳۹۸

۱۴ (۴)

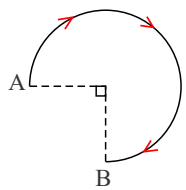
۹ (۳)

۴ (۲)

۲۴ (۱)

۴۷) در شکل زیر، تندی متوسط متحرکی که مسیر بین دو نقطه A و B را که قسمتی از یک دایره است در $2s$ طی می‌کند، برابر با $10 m/s$ است. سرعت متوسط متحرک طی این مسیر چند متر بر ثانیه است؟ ($\pi = 3$)

متوسط-۱۳۹۸

$\frac{10\sqrt{2}}{5}$ (۲)

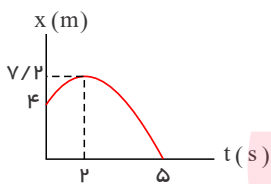
$\frac{20\sqrt{2}}{5}$ (۴)

$\frac{10\sqrt{2}}{3}$ (۱)

$\frac{20\sqrt{2}}{9}$ (۳)

۴۸) نمودار مکان - زمان متحرکی مطابق شکل زیر است. جابه‌جایی و مسافت طی شده توسط متحرک در پنج ثانیه ابتدایی حرکت، به ترتیب از راست به چپ چند واحد SI هستند؟

آسان-۱۳۹۸

۴، -۴ (۱)

۱۰٫۴، -۱۰٫۴ (۲)

۱۰٫۴، -۴ (۳)

۴، -۱۰٫۴ (۴)

مای درسی

گروه آموزشی عصر

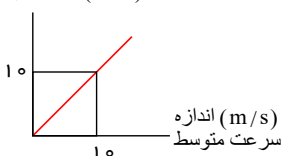
www.my-dars.ir

۴۹) نمودار تندی متوسط بر حسب اندازه سرعت متوسط متحرک به صورت شکل زیر است. کدام یک از عبارات زیر در مورد این متحرک الزاماً صحیح است؟

تندی متوسط (m/s)

متوسط-۱۳۹۸

است؟

(۲) شتاب حرکت ثابت است.

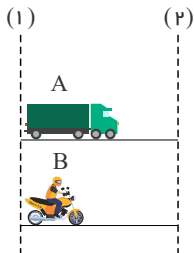
(۱) حرکت متحرک یکنواخت است.

(۴) جهت بردار سرعت آن ثابت است.

(۳) متحرک تغییر جهت داده است.

۵۰ در شکل زیر تندی متحرک A ، 20 m/s و تندی متحرک B ، 30 m/s است. متحرک A در لحظه $t = 2\text{ s}$ و متحرک B در لحظه $t = 3\text{ s}$ از خط چین (۱) در مسیری مستقیم به طرف خط چین (۲) عبور می‌کند. فاصله دو خط چین (۱) و (۲) چند متر باشد تا دو متحرک با هم از خط چین (۲) عبور کنند؟

متوسط - ۱۳۹۸

۶۰ (۲)

۴۰ (۴)

۵۰ (۱)

۷۰ (۳)

۵۱ متحرکی که در مسیری مستقیم و از حال سکون با شتاب ثابت شروع به حرکت می‌کند، مسافت d را طی می‌کند. اگر این متحرک $\frac{1}{9}$ ابتدایی مسیر را در مدت t_1 و بقیه مسیر را در مدت t_2 طی کند، حاصل $\frac{t_2}{t_1}$ کدام است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۳ (۴)

$\frac{1}{3}$ (۳)

۱ (۲)

۲ (۱)

مای دررس

۵۲ متحرکی در مسیری مستقیم و از حال سکون با شتاب ثابت شروع به حرکت می‌کند. اگر سرعت متحرک در فاصله ۱۶ متری از مبدأ حرکت برابر با 5 m/s باشد، سرعت آن در فاصله ۲۰ متری مبدأ حرکت چند متر بر ثانیه است؟

متوسط - ۱۳۹۸

$2.5\sqrt{5}$ (۴)

$0.4\sqrt{5}$ (۳)

۸ (۲)

۵ (۱)

www.my-dars.ir

۵۳) اتومبیلی با سرعت 108 km/h در مسیری مستقیم در حرکت است. ناگهان با شتاب 2 m/s^2 ترمز می‌کند تا متوقف شود. مسافتی که اتومبیل در دو ثانیه آخر حرکت طی می‌کند چند متر است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۴ (۴)

۵۶ (۳)

۶۴ (۲)

۲۲۵ (۱)

۵۴) اندازه شتاب گرانشی در سطح سیاره A ، چهار برابر سطح سیاره B است. دو گلوله را از ارتفاع‌های یکسانی از سطح سیاره‌های A و B رها می‌کنیم. اگر تندی گلوله‌ها در زمان رسیدن به سطح سیاره‌ها برابر با v_A و v_B و مدت زمان رسیدن آن‌ها به سطح سیاره‌ها t_A و t_B باشد، به ترتیب از راست به چپ حاصل $\frac{v_A}{v_B}$ و $\frac{t_A}{t_B}$ کدام است؟ (اصطکاک نداریم).

متوسط - ۱۳۹۸

$\frac{1}{2}, 0.4$ (۴)

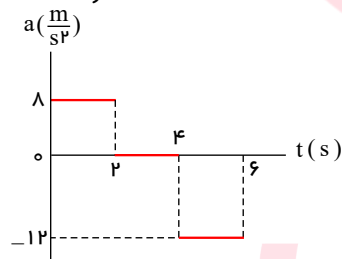
$\frac{1}{2}, 0.2$ (۳)

۲, ۰.۴ (۲)

۲, ۰.۲ (۱)

۵۵) نمودار شتاب - زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل مقابل است. اگر سرعت اولیه متحرک 10 m/s باشد، در 6 ثانیه اول حرکت، چند ثانیه حرکت متحرک، تندشونده است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۴ (۱)

۵, ۲.۵ (۲)

۲, ۵ (۳)

۲, ۲.۵ (۴)

۵۶) معادله مکان - زمان جسمی که روی خط راست حرکت می‌کند، در SI به صورت $x = -4t^2 + 2t + 1$ است. در چند متری مبدأ مکان، تندی متحرک به 14 m/s در جهت منفی محور می‌رسد؟

متوسط - ۱۳۹۸

۶ (۴)

۸ (۳)

۱۲ (۲)

۱۱ (۱)

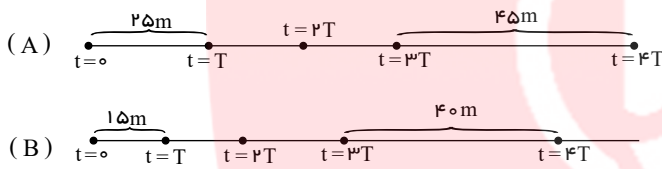
۵۷) متحرکی با شتاب ثابت روی محور x ها در حال حرکت است. اگر تندی متوسط متحرک در t ثانیه اول حرکت، بزرگ‌تر از اندازه سرعت متوسط متحرک در این بازه زمانی باشد، کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد لحظه t الزاماً صحیح است؟

متوسط - ۱۳۹۸

- ۱) نوع حرکت متحرک کندشونده است.
 ۲) متحرک در حال نزدیک شدن به مبدأ حرکت است.
 ۳) تندی متحرک در حال افزایش است.
 ۴) متحرک در حال دور شدن از مبدأ حرکت است.

۵۸) هر یک از شکل‌های زیر مکان دو متحرک A و B را که با شتاب ثابت حرکت می‌کنند، در لحظه‌های $t = 0, T, 2T, 3T, 4T$ نشان می‌دهد. در این صورت نسبت شتاب متحرک A به شتاب متحرک B کدام است؟

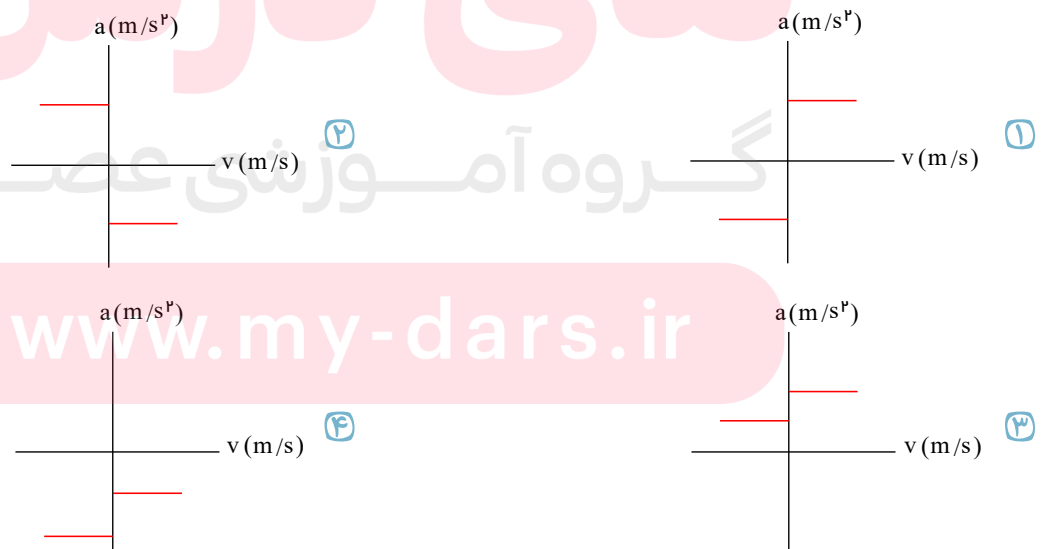
سخت - ۱۳۹۸

- ۱) $\frac{14}{11}$
 ۲) ۸
 ۳) ۱۸
 ۴) $\frac{4}{5}$

۵۹) متحرکی در مبدأ زمان در جهت مثبت محور x ها با شتاب ثابت در حال حرکت است. پس از مدتی شتاب حرکت متحرک تغییر می‌کند. کدام یک از گزینه‌های زیر می‌تواند نمودار شتاب - سرعت این متحرک باشد؟

سخت - ۱۳۹۸

۶۰ متحرکی با شتاب ثابت روی محور x ها در حال حرکت است. اگر بردار سرعت اولیه و شتاب متحرک به ترتیب $20\vec{i}$ و $-4\vec{i}$ باشند، بردار جابه‌جایی متحرک در سه ثانیه اول حرکت کدام است؟ (تمامی واحدها در SI هستند).

آسان-۱۳۹۸

- ① $42\vec{i}$ ② $24\vec{i}$ ③ $-42\vec{i}$ ④ $-24\vec{i}$

۶۱ متحرکی در جهت شرف به محور x حرکت می‌کند و نهایتاً به مکان $x_p = 10m$ می‌رسد. بزرگی جابه‌جایی متحرک برابر و تندی متوسط و بزرگی سرعت متوسط با یکدیگر برابر

آسان-۱۳۹۸

- ① $15m$ ، هستند. ② $5m$ ، هستند. ③ $15m$ ، نیستند. ④ $5m$ ، نیستند.

۶۲ مطابق شکل زیر قطار (۲) به طول 400 متر با تندی ثابت $108 km/h$ و قطار (۱) به طول 300 متر با تندی ثابت در مسیری مستقیم و در دو ریل موازی در حال حرکت هستند. اگر مکان جلوی دو قطار در یک لحظه برابر با $x_A = -200m$ و $x_B = 600m$ باشد، در لحظه‌ای که دو قطار به طور کامل از کنار یکدیگر عبور می‌کنند، مکان نقطه A کدام است؟

متوسط-۱۳۹۸

- ① $100m$ ② $300m$ ③ $500m$ ④ صفر

www.my-dars.ir

۶۳ متحرکی در مسیری مستقیم و از حال سکون با شتاب ثابت $7 m/s^2$ به حرکت درمی‌آید و مسافت d_1 را طی می‌کند، سپس سرعت خود را با شتاب ثابتی به بزرگی $4 m/s^2$ کاهش می‌دهد تا بعد از طی مسافت d_2 متوقف شود. حاصل $\frac{d_2}{d_1}$ کدام است؟

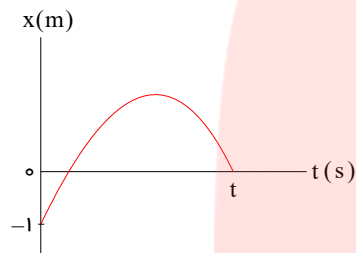
سخت-۱۳۹۸

- ① 7 ② $\frac{2}{7}$ ③ $\frac{7}{4}$ ④ $\frac{\sqrt{7}}{2}$

۶۴) مطابق شکل زیر، نمودار مکان - زمان متحرکی که در امتداد محور x حرکت می کند، به صورت یک سهمی داده شده است. اگر مسافت پیموده شده توسط متحرک در t ثانیه اول، ۵ برابر اندازه جابه جایی اش در این مدت باشد، متحرک در چند متری مبدأ حرکتش، تغییر جهت می دهد؟

- ۱ ①
- ۲ ②
- ۳ ③
- ۴ ④

سخت - ۱۳۹۸

۶۵) در شرایط خلأ، جسمی را از ارتفاع h از سطح زمین رها می کنیم. اگر سرعت متوسط جسم در $\frac{1}{9}$ ابتدایی مسیر ۵ متر بر ثانیه باشد، h چند متر است؟ ($g = 10 \text{ N/kg}$)

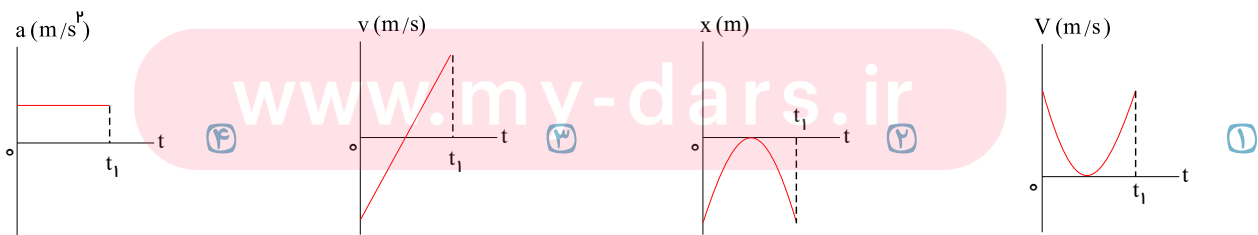
متوسط - ۱۳۹۸

- ۱ ① ۸۰
- ۲ ② ۴۵
- ۳ ③ ۱۲۵
- ۴ ④ ۷۰

مای درس

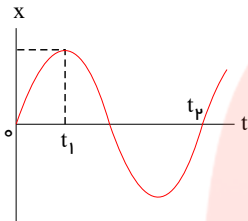
۶۶) متحرکی بر روی محور x ها در حال حرکت است. در کدام یک از نمودارهای زیر الزاماً مسافت طی شده با بزرگی جابه جایی متحرک در t_1 ثانیه اول حرکت برابر است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۶۷) نمودار مکان - زمان حرکت متحرکی مطابق شکل مقابل است. کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد حرکت این متحرک در بازه زمانی t_1 تا t_2 صحیح است؟

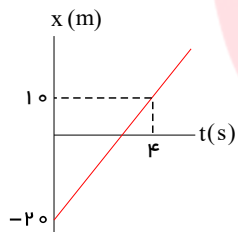
متوسط - ۱۳۹۸

- ۱) تندی متوسط متحرک با اندازه سرعت متوسط آن برابر است.
- ۲) بردار سرعت متوسط این متحرک در جهت محور x ها است.
- ۳) بردار شتاب متوسط این متحرک در جهت محور x ها است.
- ۴) در لحظه‌ای که متحرک متوقف می‌شود شتاب آن برابر با صفر است.

۶۸) نمودار مکان - زمان متحرکی که روی محور x ها حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. بردار مکان این متحرک در لحظه $t = 10s$ در SI کدام است؟

آسان - ۱۳۹۸

کدام است؟

- ۱)
- ۲)
- ۳)
- ۴) $45\vec{i}$

مای دررس

۶۹) دو متحرک A و B روی محور x ها با سرعت‌های ثابت در حال حرکت هستند و هم‌زمان با هم در لحظه $t = 0$ از مبدأ حرکت خود عبور می‌کنند.

متحرک A در ثانیه دوم حرکت از مکان $x_1 = -20m$ تا مبدأ مکان جابه‌جا می‌شود و متحرک B در ۴ ثانیه دوم حرکت از مکان $x_1 = 60m$ تا $x_2 = 20m$ جابه‌جا می‌شود. در چه لحظه‌ای بر حسب ثانیه این دو متحرک به یکدیگر می‌رسند؟

سخت - ۱۳۹۸

- ۱۶ ① $\frac{16}{3}$ ② $\frac{14}{3}$ ③ ۱۴ ④

www.my-dars.ir

۷۰) معادلهٔ سرعت - مکان متحرکی که با شتاب ثابت در مبدأ زمان از مکان $x = 16m$ عبور می‌کند، به صورت $v = 2\sqrt{x}$ است. متحرک در لحظهٔ

$t = 2s$ در چه مکانی بر حسب متر قرار دارد؟

متوسط - ۱۳۹۸

۴ (۴)

۳۶ (۳)

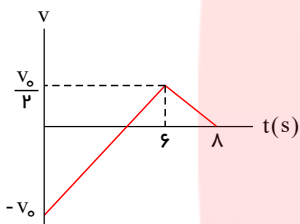
۴۰ (۲)

۲۴ (۱)

۷۱) نمودار سرعت - زمان متحرکی که بر روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل مقابل است. مسافت پیموده شده توسط متحرک در مدتی که

سخت - ۱۳۹۸

حرکت آن تندشونده است، چند برابر مسافت پیموده شده توسط متحرک در مدتی است که حرکت کندشونده است؟

$\frac{2}{3}$ (۲)

۲ (۱)

$\frac{3}{8}$ (۴)

$\frac{1}{5}$ (۳)

۷۲) متحرکی با شتاب ثابت در مسیری مستقیم در حال حرکت است. اگر تندی متحرک در مبدأ زمان با تندی آن در لحظهٔ $t = 6s$ برابر باشد، نوع

متوسط - ۱۳۹۸

حرکت متحرک در ۲ ثانیهٔ اول حرکت چگونه است؟

پیوسته تندشونده (۱) پیوسته کندشونده (۲) ابتدا تندشونده سپس کندشونده (۳) ابتدا کندشونده سپس تندشونده (۴)

مای درس

گروه آموزشی عصر

۷۳) متحرکی با شتاب ثابت $5m/s^2$ روی محور x ها در حال حرکت است. اگر سرعت متوسط متحرک در دو ثانیهٔ اول حرکت $4m/s$ باشد، سرعت

آسان - ۱۳۹۸

اولیه متحرک چند متر بر ثانیه است؟

www.may-dars.ir

-۲ (۴)

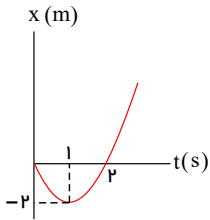
۲ (۳)

-۱ (۲)

۱ (۱)

۷۴) نمودار مکان - زمان متحرکی که با شتاب ثابت در امتداد محور x حرکت می‌کند، به شکل مقابل است. سرعت متحرک در لحظه $t = 3s$ چند متر بر ثانیه است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۱۲ (۲)

۴ (۴)

۱۶ (۱)

۸ (۳)

۷۵) اگر در حرکت متحرکی در امتداد محور x و در یک جهت، سرعت متوسط در دو ثانیه اول حرکت $5m/s$ و در سه ثانیه بعد $10m/s$ باشد، سرعت متوسط متحرک در کل این مسیر چند متر بر ثانیه است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۹ (۴)

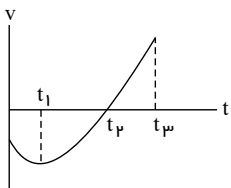
۸ (۳)

۷٫۵ (۲)

۲٫۵ (۱)

۷۶) نمودار سرعت - زمان متحرکی که بر روی خط راست حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. کدام یک از عبارتهای زیر در بازه زمانی ای که متحرک در خلاف جهت محورهای x حرکت می‌کند، نادرست است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۱) اندازه جابه‌جایی متحرک با مسافت طی شده توسط آن برابر است.

۲) شتاب متوسط در این بازه مثبت است.

۳) حرکت ابتدا تندشونده و سپس کندشونده است.

۴) جهت شتاب، ثابت است.

www.my-dars.ir

۷۷) متحرکی که با شتاب ثابت در مسیر مستقیم حرکت می‌کند، در لحظه $t = 2s$ از مکان $-18m$ و ۴ ثانیه بعد با سرعت $16m/s$ از مکان $+22m$ عبور می‌کند، سرعت اولیه این متحرک چند متر بر ثانیه است؟

متوسط - ۱۳۹۸

-۴ (۴)

۴ (۳)

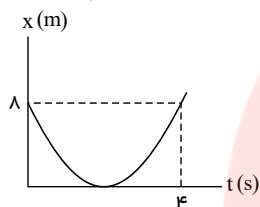
-۲ (۲)

۲ (۱)

۷۸) نمودار مکان - زمان متحرکی که با شتاب ثابت روی خط راست حرکت می کند، مطابق شکل زیر است، اندازه سرعت جسم در لحظه $t = ۴s$ چند

متر بر ثانیه است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۶ (۲)

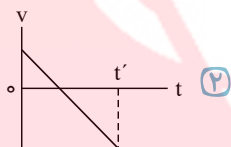
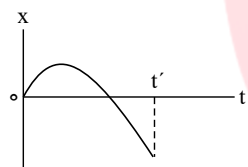
۲ (۴)

۸ (۱)

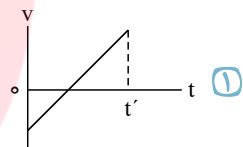
۴ (۳)

۷۹) نمودار مکان - زمان متحرکی که در امتداد محور x حرکت می کند، به صورت سهمی زیر است. نمودار سرعت - زمان آن با لحظه t' چگونه است؟

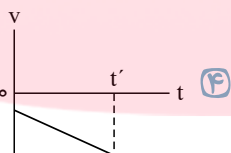
آسان - ۱۳۹۸

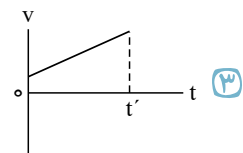
(۲)

(۱)

(۴)

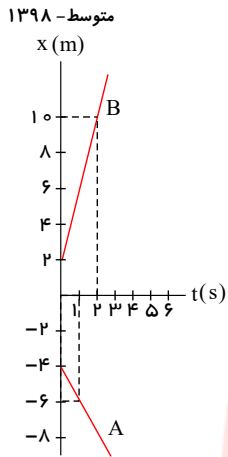
(۳)

مای دررس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۸۰) نمودار مکان - زمان دو متحرک A و B مطابق شکل زیر است. در این صورت تندی متحرک A متر بر ثانیه از تندی B است.

- ۱) ۶، کمتر
 ۲) ۲، بیشتر
 ۳) ۲، کمتر
 ۴) ۶، بیشتر

۸۱) در یک مسابقه دو و میدانی دو نفره روی مسیری مستقیم $100m$ ، دوندۀ A با اختلاف 20 متر برنده می‌شود. با فرض این که در کل مسیر مسابقه تندی دو دوندۀ A و B ثابت باشد، در لحظه اعلام شروع مسابقه دوندۀ A چند متر عقب‌تر از خط شروع مسابقه قرار گیرد تا هر دو دوندۀ همزمان به خط پایان برسند؟

متوسط-۱۳۹۸

- ۱) ۱۶ ۲) ۲۰ ۳) ۲۲ ۴) ۲۵

۸۲) متحرکی که با سرعت ثابت $12m/s$ روی محور x در حال حرکت است در مبدأ زمان از مکان $x = -23m$ عبور می‌کند. اگر این متحرک در مکان $x = 37m$ سرعتش را با شتاب ثابت $4m/s^2$ افزایش دهد، جابه‌جایی آن در دو ثانیه سوم حرکتش چند متر است؟

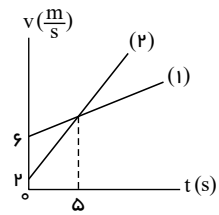
سخت-۱۳۹۸

- ۱) ۷۸ ۲) ۲۸ ۳) ۳۸ ۴) ۲۶

www.my-dars.ir

۸۳) نمودار سرعت - زمان دو متحرک (۱) و (۲) که هم‌زمان از یک نقطه در مسیری مستقیم شروع به حرکت می‌کنند، مطابق شکل زیر است، فاصله دو متحرک در لحظه‌ای که سرعت آن‌ها یکسان است چند متر است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۶ (۲)

۴ (۱)

۱۰ (۴)

۸ (۳)

۸۴) معادله حرکت متحرکی که در امتداد محور x حرکت می‌کند، در SI به صورت $x = -2t^2 + 6t + 3$ است، تندی متوسط این متحرک در ثانیه دوم حرکت چند متر بر ثانیه است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۴ (۴)

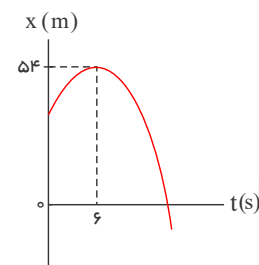
۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۸۵) نمودار مکان - زمان متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، مطابق سهمی شکل مقابل است. اگر مسافت طی شده توسط متحرک در بازه زمانی $t_1 = 3s$ تا $t_2 = 9s$ برابر $12m$ باشد، بزرگی سرعت متحرک در لحظه‌ای که به مبدأ مکان می‌رسد، چند متر بر ثانیه است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۹ (۲)

۴ (۱)

۲۵ (۴)

۱۲ (۳)

مای درسی
گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

۸۶) متحرکی با سرعت ثابت در مسیری مستقیم در حال حرکت است که ناگهان ترمز می‌کند و با شتاب ثابت متوقف می‌شود اگر جابه‌جایی متحرک در ثانیه دوم و چهارم بعد از ترمز کردن به ترتیب ۱۲ متر و ۴ متر باشد، کل جابه‌جایی متحرک از لحظه ترمز گرفتن تا لحظه توقف چند متر است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۲۲٫۵ (۴)

۵۰ (۳)

۹۱ (۲)

۴۰٫۵ (۱)

۸۷) متحرکی فاصله مستقیم بین دو نقطه را با شتاب ثابت و بدون تغییر جهت می‌پیماید. اگر سرعت متوسط متحرک در $\frac{1}{6}$ ابتدایی مسیر $5m/s$ و سرعت متوسط آن در بقیه مسیر $12.5m/s$ باشد، بزرگی سرعت متحرک در انتهای مسیر چند m/s است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۲۱٫۵ (۴)

۱۶٫۵ (۳)

۱۷٫۵ (۲)

۱۵ (۱)

۸۸) متحرک‌های A و B روی محور x با سرعت‌های ثابت در حال حرکت هستند. متحرک A در ثانیه دوم حرکت از مکان $x_1 = -20m$ تا مبدأ مکان جابه‌جا می‌شود و متحرک B در ۴ ثانیه دوم حرکت از مکان $x_1 = 60m$ تا $x_2 = 20m$ را می‌پیماید. این دو متحرک در چه لحظه‌ای بر حسب ثانیه در یک مکان قرار دارند؟

متوسط - ۱۳۹۸

۱۴ (۴)

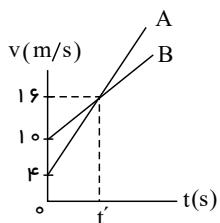
$\frac{14}{3}$ (۳)

۶ (۲)

۳ (۱)

۸۹) دو متحرک A و B از یک نقطه همزمان روی محور x حرکت کرده و نمودار سرعت - زمان آن‌ها مطابق شکل زیر است. اگر این دو متحرک، پس از ۶ ثانیه به هم برسند، شتاب متحرک B ، چند متر بر مجذور ثانیه است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۲ (۲)

۴ (۱)

$\frac{3}{2}$ (۴)

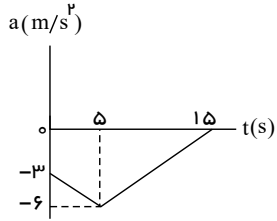
۱ (۳)

www.my-dars.ir

۹۰ نمودار شتاب - زمان متحرکی که در راستای محور x حرکت می کند مطابق شکل زیر است. اگر سرعت اولیه متحرک $49 m/s$ باشد، سرعت

آسان- ۱۳۹۸

متحرک در لحظه $t = 15s$ چند متر بر ثانیه است؟

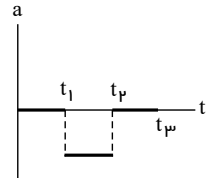

- ① ۳٫۵
- ② ۳
- ③ -۳٫۵
- ④ -۳

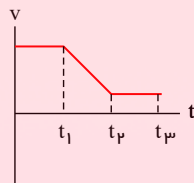
۹۱ نمودار شتاب - زمان متحرکی که در امتداد محور x حرکت می کند، مطابق شکل زیر است. کدام یک از گزینه های زیر نمودار سرعت - زمان

متوسط- ۱۳۹۸

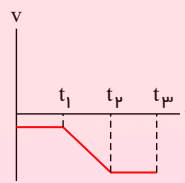
مربوط به آن است؟

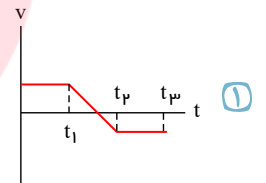
هر سه گزینه می تواند درست باشد. ④

③

②

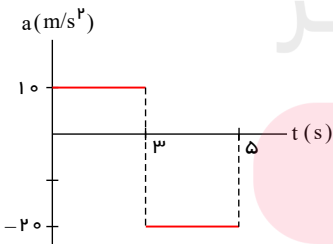
①

مای درس

۹۲ نمودار شتاب - زمان یک متحرک که با سرعت اولیه $10 m/s$ - در راستای محور x شروع به حرکت می کند، مطابق شکل زیر است. در مدت

متوسط- ۱۳۹۸

زمان ۵ ثانیه اول، چند ثانیه متحرک در جهت مثبت محور x ها در حال حرکت است؟

- ① ۳
- ② ۴
- ③ ۲
- ④ ۲٫۵

www.my-dars.ir

۹۳) در چه صورت جهت بردار شتاب دو خودرو که بر خط راست و در جهت مخالف یکدیگر حرکت می‌کنند می‌تواند یکسان باشد؟ متوسط - ۱۳۹۸

- ۱) در صورتی که حرکت هر دو خودرو تندشونده باشد.
 ۲) در صورتی که حرکت هر دو خودرو کندشونده باشد.
 ۳) حرکت یکی تندشونده و دیگری کندشونده باشد.
 ۴) در هر سه صورت چنین چیزی امکان پذیر است.

۹۴) دو متحرک A و B در مبدأ زمان با شتاب ثابت و یکسان 10 m/s^2 یکی با تندی v_A در جهت مثبت محور x و دیگری تندی $v_B = 2v_A$ در جهت منفی محور x از یک مکان مشخص ($x_{0A} = x_{0B} > 0$) عبور می‌کنند. اگر این دو متحرک به ترتیب در لحظات t_A و $t_B = \frac{t_A}{2}$ از مبدأ مکان ($x = 0$) بگذرند، نسبت تندی متحرک A در لحظه t_A به تندی متحرک B در لحظه t_B کدام است؟ متوسط - ۱۳۹۸

- ۱) $\frac{13}{14}$ ۲) ۲ ۳) $\frac{11}{14}$ ۴) $\frac{2}{3}$

۹۵) متحرکی که با شتاب ثابت بر روی خط راست حرکت می‌کند، بدون تغییر جهت مسافت ۲۴ متر را در مدت ۳ ثانیه طی می‌کند. اگر این متحرک

نیمی از مسیر را در دو ثانیه اول حرکتش طی کرده باشد، سرعت این متحرک در هر دو ثانیه چند متر بر ثانیه تغییر می‌کند؟ آسان - ۱۳۹۸

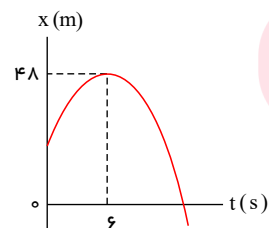
- ۱) ۴ ۲) ۶ ۳) ۸ ۴) ۵

مای درس

گروه آموزشی عصار

۹۶) نمودار مکان - زمان متحرکی که بر روی محور x در حرکت است، مطابق سهمی شکل زیر است. اگر مسافت طی شده توسط متحرک در بازه

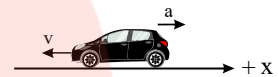
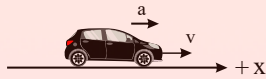
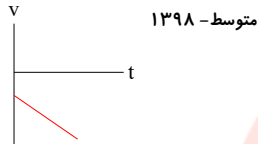
زمانی $t = 3s$ تا $t = 9s$ برابر با $12m$ باشد، تندی متوسط متحرک در بازه زمانی صفر تا $9s$ چند متر بر ثانیه است؟ متوسط - ۱۳۹۸

www.my-dars.ir

- ۱) ۲
 ۲) $\frac{10}{3}$
 ۳) صفر
 ۴) نمی‌توان محاسبه کرد.

۹۷) نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی خط راست حرکت می‌کند، در شکل زیر داده شده است. این نمودار حرکت کدام متحرک را توصیف می‌کند؟

۹۸) متحرکی با شتاب ثابت در مسیر مستقیم در حال حرکت است. اگر تندی متحرک در لحظات $t_1 = 1s$ و $t_2 = 4s$ به ترتیب برابر $10m/s$ و $2m/s$ و نوع حرکت متحرک در لحظه $t_2 = 4s$ تندشونده باشد، مسافت طی شده توسط متحرک در بازه زمانی $t_1 = 1s$ تا $t_2 = 4s$ چند متر است؟

متوسط - ۱۳۹۸

۱۳ ۴

۱۰ ۳

۱۸ ۲

۸ ۱

۹۹) در مبدأ زمان متحرکی با تندی $10m/s$ در جهت مثبت محور x ها و از مکان $x = 40m$ عبور می‌کند. اگر شتاب حرکت متحرک ثابت و برابر $10m/s^2 -$ باشد، تندی متوسط متحرک از مبدأ زمان تا لحظه عبور آن از مبدأ مکان چند متر بر ثانیه است؟

سخت - ۱۳۹۸

۲۰ ۴

۲۵ ۳

۱۰ ۲

۱۲٫۵ ۱

۱۰۰) در شرایط خلأ، جسمی از ارتفاع h از سطح زمین رها می‌شود. اگر مسافتی که جسم در ثانیه آخر سقوط می‌کند برابر با تمام مسافت پیموده شده قبل از آن باشد، h تقریباً چند متر است؟ ($\sqrt{2} \approx 1,4$ و $g = 10m/s^2$)

سخت - ۱۳۹۸

۴۶ ۴

۳۰٫۶۲۵ ۳

۵۸ ۲

۱۲۲٫۵ ۱

مای دررس

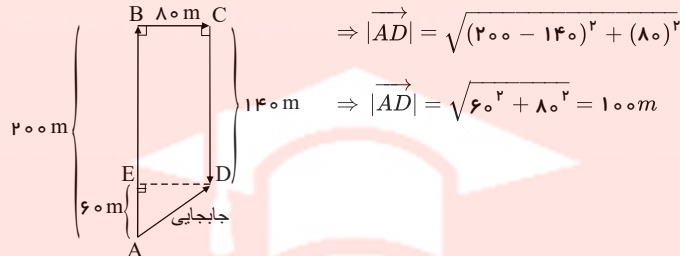
گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

پاسخنامه تشریحی

طبق تعریف، بردار جابه‌جایی، برداری است که مکان ابتدایی متحرک را به مکان نهایی آن متصل می‌کند. بنابراین با توجه به شکل مقابل، داریم:

$$\text{اندازه‌ی جابه‌جایی} = |\vec{AD}| = \sqrt{(AE)^2 + (ED)^2}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۲

$$\text{سرعت متوسط} = \frac{\text{مسافت طی شده}}{\text{زمان کل}} = \frac{\text{اندازه‌ی جابه‌جایی کل}}{\text{زمان کل}} = \frac{150}{300 - 200} = 1.5$$

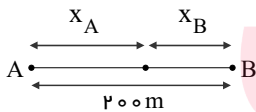
اگر طول کل مسیر را x و زمان پیمودن آن را t فرض کنیم، داریم:

۱ ۲ ۳ ۴ ۳

$$\text{سرعت متوسط} = \frac{\text{اندازه‌ی جابه‌جایی}}{\text{مدت زمان}} = \frac{x + \frac{3x}{4}}{\frac{x}{v} + \frac{3x}{2v}} = \frac{\frac{7x}{4}}{\frac{5x}{2v}} = \frac{7}{10}v = 1.4v$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۴

باتوجه به شکل زیر، چون اندازه‌ی جابه‌جایی متحرک A دو برابر اندازه‌ی جابه‌جایی متحرک B می‌باشد، اگر اندازه‌ی جابه‌جایی را با x نشان دهیم، داریم:

$$x_B = 2 \Rightarrow x_A = 2x_B$$

$$x_A + x_B = 200 \Rightarrow x_A + \frac{x_A}{2} = 200 \Rightarrow x_A = \frac{400}{3} \text{ m}$$

تندی را با نماد v ، زمان را با t و شتاب متوسط را با \bar{a} نشان می‌دهیم. حال مدت زمان رسیدن دو متحرک به یکدیگر را می‌یابیم:

$$x_A = v_A t \Rightarrow \frac{400}{3} = v_A t \Rightarrow t = \frac{400}{3v_A}$$

حال باتوجه به زمان رسیدن دو متحرک به یکدیگر و برابر بودن تندی آن‌ها در آن لحظه، داریم:

$$\bar{a}_B = \frac{v_B - 0}{t} = \frac{v_A - 0}{t} \Rightarrow 3 = \frac{3v_A}{\frac{400}{3v_A}} \Rightarrow v_A^2 = 400 \Rightarrow v_A = 20 \text{ s}$$

$$20 \frac{400}{3} \div 3.6 = 20 \text{ s}$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۵

$$\text{جابجایی} = \frac{\text{سرعت متوسط}}{\text{زمان حرکت}}$$

$$\text{زمان حرکت} = \frac{\text{جابجایی}}{\text{سرعت حرکت}}$$

اگر مسافت برگشتی متحرک را با Δx نشان دهیم، داریم:

جابجایی

$$\text{زمان حرکت} = \frac{1200}{20} + \frac{\Delta x}{20}$$

$$\text{سرعت متوسط} = 8 = \frac{1200 + \Delta x}{\frac{1200}{20} + \frac{\Delta x}{20}} \Rightarrow 480 + \frac{2}{5}\Delta x = 1200 - \Delta x$$

ابتدا مدت زمان حرکت به سوی جلو را حساب می‌کنیم. **۱ ۲ ۳ ۴ ۶**

$$S_1 = \frac{l_1}{\Delta t_1} \Rightarrow \Delta t_1 = \frac{l_1}{S_1} = \frac{1200}{20 \text{ m/s}} = 25 \text{ s}$$

باتوجه به این که ربات ۱۵s در این مسیر بازگشته است، ۴۰ ثانیه آغاز حرکت همان کل زمان حرکت می‌شود.

حالا مسافتی را که ربات در این مسیر مستقیم بازگشته است را به دست می‌آوریم:

$$S_2 = \frac{l_2}{\Delta t_2} \Rightarrow l_2 = S_2 \Delta t_2 = 12 \text{ m/s} \times 15 \text{ s} = 180 \text{ m}$$

بنابراین ربات در مسیر مستقیم در مدت ۴۰s مسافت ۵۰۰m را رفته است و مسافت ۱۸۰m را بازگشته است و داریم:

$$\text{اندازه جابجایی} = d = l_1 - l_2 = 1200 \text{ m} - 180 \text{ m} = 1020 \text{ m}$$

$$\Rightarrow \text{اندازه سرعت متوسط} = v_{av} = \frac{d}{\Delta t} = \frac{1020 \text{ m}}{40 \text{ s}} = 25.5 \text{ m/s}$$

پس پاسخ گزینه ۳ است.

شیب خط مماس بر نمودار $x - t$ برابر سرعت و قدر مطلق (اندازه) آن برابر تندی متحرک است. **۱ ۲ ۳ ۴ ۷**

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) صفر تا t_1 : شیب نمودار در ابتدای بازه زمانی مثبت است و سپس کاهش می‌یابد و به صفر می‌رسد. پس تندی متحرک در حال کاهش است.

۲) t_1 تا t_2 : شیب نمودار در ابتدای بازه زمانی صفر است و سپس منفی می‌شود و شدت آن افزایش می‌یابد. پس تندی متحرک در حال افزایش است.

۳) t_2 تا t_3 : شیب نمودار در ابتدای بازه زمانی صفر است و سپس مثبت می‌شود و افزایش می‌یابد و در لحظه t_3 به بیشترین مقدار خود می‌رسد و پس از لحظه t_3 کاهش می‌یابد و به صفر می‌رسد. پس تندی متحرک ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد.

۴) t_3 تا t_4 : شیب نمودار در ابتدای بازه زمانی صفر است و سپس مثبت می‌شود و افزایش می‌یابد و در ادامه دوباره کاهش می‌یابد و در انتهای بازه زمانی به صفر می‌رسد. پس تندی متحرک ابتدا افزایش و سپس کاهش می‌یابد.

بنابراین پاسخ گزینه ۱ است.

شیب خط مماس بر منحنی مکان - زمان برابر سرعت است. باتوجه به منحنی، شیب خط مماس با گذشت زمان در حال کاهش است و در نتیجه سرعت متحرک **۱ ۲ ۳ ۴ ۸**

رو به کاهش است. پس پاسخ گزینه ۲ است.

سرعت متحرک در هر لحظه برابر شیب خط مماس بر منحنی $x - t$ در آن لحظه است. در نمودار $x - t$ متحرک، خط مماس بر منحنی در لحظه $t = 8 \text{ min}$ از **۱ ۲ ۳ ۴ ۹**

نقاط $(2 \text{ min}, 0 \text{ m})$ و $(8 \text{ min}, 12 \text{ m})$ عبور می‌کند. بنابراین:

$$\text{سرعت در لحظه } 8 \text{ min} = \frac{12 \text{ m} - 0 \text{ m}}{8 \text{ min} - 2 \text{ min}} = \frac{12 \text{ m}}{6 \text{ min}} = \frac{1}{30} \text{ s}$$

پس پاسخ گزینه ۱ است.

در یک حرکت دلخواه و در حالت کلی مسافت بزرگ‌تر یا مساوی اندازه جابجایی است و تنها در حالتی که حرکت روی خط راست و بدون تغییر جهت باشد، **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۰**

مسافت برابر اندازه جابجایی و در نتیجه تندی متوسط برابر اندازه سرعت متوسط می‌شود. نتیجه می‌گیریم گزینه‌های ۱ و ۲ نادرست هستند.

اما تندی لحظه‌ای و اندازه سرعت لحظه‌ای در هر حرکتی برابر هستند، زیرا در بازه‌های زمانی بسیار کوچک همواره مسافت و اندازه جابجایی برابرند.

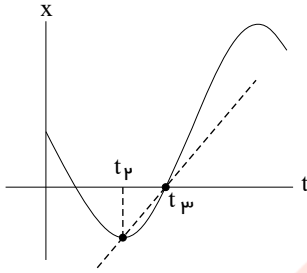
پس پاسخ گزینه ۳ است.

در مورد گزینه ۴ هم طبق تعریف سرعت متوسط $(\vec{v}_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t})$ و شتاب متوسط $(\vec{a}_{av} = \frac{\Delta v}{\Delta t})$ بردارهای سرعت متوسط و شتاب متوسط به ترتیب با بردار جابجایی و بردار تغییر سرعت هم جهت هستند و در حالت کلی جهت‌های سرعت متوسط و شتاب متوسط مستقل از یکدیگر هستند.

گزینه‌ها را یک به یک مورد بررسی قرار می‌دهیم. **۱ ۲ ۳ ۴ ۱۱**

گزینه ۱: تندی در هر لحظه برابر اندازه سرعت است و در نمودار سرعت - زمان برابر فاصله منحنی از محور زمان است. در بازه زمانی صفر تا t_3 منحنی در لحظه t_3 در بیش‌ترین فاصله از محور زمان قرار می‌گیرد و این گزینه درست است.

گزینه ۲: مطابق شکل روبه‌رو شیب خطی که از لحظه‌های t_p و t_m عبور می‌کند مثبت و در نتیجه شتاب متوسط در این بازه زمانی مثبت است. در نتیجه گزینه ۲ نیز درست است.

گزینه ۳: در لحظه‌های t_1 و t_2 سرعت متحرک صفر می‌شود و تغییر علامت می‌دهد. پس در این لحظه‌ها جهت حرکت عوض می‌شود و در نتیجه گزینه ۳ هم درست است.

گزینه ۴: سرعت در لحظه t_p از سرعت در لحظه صفر بیش‌تر است. در نتیجه تغییر سرعت در بازه زمانی صفر تا t_p مثبت است و شتاب متوسط نیز در این بازه زمانی مثبت است. در نتیجه این گزینه نادرست است.

پس پاسخ گزینه ۴ است.

نمودار سرعت - زمان خط راست است و شیب ثابتی دارد. پس در تمام لحظه‌های این بازه زمانی شتاب ثابت و برابر شیب این خط است که نقاط ابتدا و انتهای آن به ترتیب $(10s, 3m/s)$ و $(15s, 0m/s)$ هستند. بنابراین:

$$a(13s) = \frac{0 - 3}{15 - 10} = \frac{-3}{5} = -0.6 m/s^2$$

پس پاسخ گزینه ۴ است.

اندازه سرعت متوسط از تندی کوچک‌تر است. در نتیجه اندازه جابه‌جایی از مسافت پیموده شده کوچک‌تر است و الف درست نیست.

سرعت متوسط متحرک در سوی مخالف محور x است. پس جابه‌جایی متحرک نیز در سوی مخالف محور x است و ب درست است.

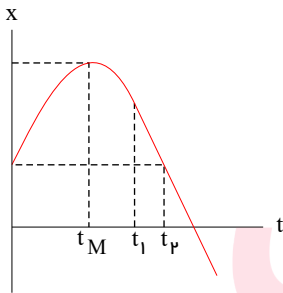
باتوجه به این که حرکت بر خط راست است و اندازه جابه‌جایی از مسافت پیموده شده کمتر است، جهت حرکت حداقل یک بار تغییر کرده است. پس ج درست است.

کل جابه‌جایی متحرک در سوی منفی محور x است. در نتیجه اگر در شروع حرکت متحرک در سوی مثبت محور x حرکت کند، باید تغییر جهت بدهد و یک بار دیگر از مبدأ حرکت (مکان اولیه) عبور کند. بنابراین د درست است.

پس موارد ب، ج و د درست هستند و پس پاسخ گزینه ۳ است.

در بازه زمانی t_1 تا t_2 جابه‌جایی و سرعت متوسط مثبت و در بازه زمانی t_2 تا t_3 جابه‌جایی و سرعت متوسط صفر هستند. در نتیجه سرعت متوسط در بازه زمانی t_1 تا t_2 از سرعت متوسط در بازه زمانی t_2 تا t_3 بزرگ‌تر است و داریم: $V_{av} > V'_{av}$.

در نمودار مکان - زمان مشاهده می‌شود که جهت حرکت در لحظه t_M تغییر کرده است. برای مقایسه تندی متوسط در دو بازه زمانی مختلف، فرض می‌کنیم متحرک در لحظه t_M تغییر جهت ندهد و حرکت خود را پس از توقف در همان جهت قبلی ادامه دهد، که در این صورت نمودار مکان - زمان آن به صورت شکل روبه‌رو (شکل دوم) می‌شود (به بیان دیگر شکل روبه‌رو نمودار مسافت - زمان این حرکت است).

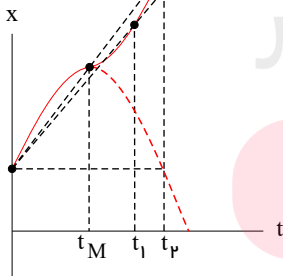

در این نمودار شیب خطی که از لحظه t_1 عبور می‌کند برابر تندی متوسط در بازه زمانی t_1 تا t_2 و شیب خطی که از t_2 عبور می‌کند برابر تندی متوسط در بازه زمانی t_2 تا t_3 است.

باتوجه به نمودار و شیب این دو خط نتیجه می‌گیریم که تندی متوسط در بازه زمانی t_1 تا t_2 از تندی متوسط در بازه زمانی t_2 تا t_3 کوچک‌تر است و

$$S_{av} < S'_{av}$$

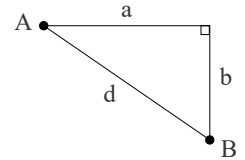
بنابراین پاسخ گزینه ۴ است.

www.my-dars.ir

مسافت طی شده توسط متحرک در جابه‌جایی از نقطه A تا نقطه B برابر است با: $(15, 3, 4, 1)$

$$l = a + b$$

جابه‌جایی متحرک طی این مسیر برابر است با:

بنابراین داریم:

از طرفی داریم:

در نتیجه:

$$d = \sqrt{a^2 + b^2}$$

$$\frac{d}{\sqrt{a^2 + b^2}} \Rightarrow \left(\frac{d}{\sqrt{a^2 + b^2}}\right)^2 = \frac{a^2 + b^2 + 2ab}{a^2 + b^2} = 1 + \frac{2ab}{a^2 + b^2} \quad (1)$$

$$(a - b)^2 \geq 0 \Rightarrow a^2 + b^2 - 2ab \geq 0 \Rightarrow a^2 + b^2 \geq 2ab \Rightarrow \frac{2ab}{a^2 + b^2} \leq 1 \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(1),(2)} \left(\frac{d}{\sqrt{a^2 + b^2}}\right)^2 = 1 + \frac{2ab}{a^2 + b^2} \leq 2 \Rightarrow d \leq \sqrt{2}$$

با توجه به این که تندی متوسط اتومبیل را پس از طی مسافت 455 km می‌دانیم، می‌توانیم زمان کل حرکت را محاسبه کنیم: 1 2 3 4 16

$$s_{av} = t \Rightarrow 35 = \frac{455}{t} \Rightarrow t = 13 \text{ h}$$

نیمه اول زمانی حرکت یعنی 6.5 ساعت ابتدایی حرکت و چون ما اطلاعات کافی راجع به حرکت اتومبیل طی این مدت نداریم، نمی‌توان تندی متوسط آن را حساب کرد.

هنگامی که چرخ به اندازه نیم‌دور می‌چرخد، سنگ به اندازه $d = v_{av}t$ جابه‌جا شده است. مطابق شکل داریم: 1 2 3 4 17

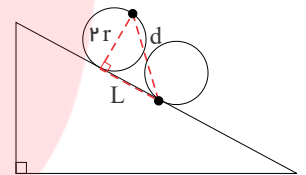
$$d = v_{av}t = 4\sqrt{13} \times 0.5 = 2\sqrt{13} \text{ m}$$

$$L = \frac{2\pi r}{2} = \pi r$$

$$d = \sqrt{(2r)^2 + (L)^2} = \sqrt{(2r)^2 + (\pi r)^2}$$

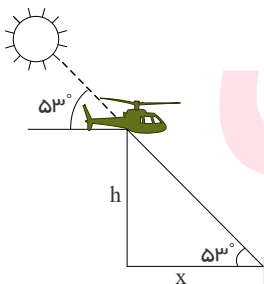
$$\Rightarrow 2\sqrt{13} = \sqrt{4r^2 + \pi^2 r^2} \Rightarrow 2\sqrt{13} = \sqrt{r^2(4 + \pi^2)}$$

$$\Rightarrow 2\sqrt{13} = r\sqrt{4 + \pi^2} \Rightarrow r = 2 \text{ m}$$

1 2 3 4 18

با توجه به حرکت عمودی پهپاد و حرکت افقی سایه بر روی سطح زمین می‌توانیم از مفهوم $\tan \alpha$ برای حل این مسئله کمک بگیریم:

$$h = \Delta t = 5 \times 4 = 20 \text{ m}$$

$$\tan \alpha = \frac{\text{ضلع مقابل}}{\text{ضلع مجاور}} \Rightarrow \tan 53^\circ = \frac{20}{x} \Rightarrow x = \frac{20}{\tan 53^\circ} = \frac{20}{\frac{4}{3}} = 15 \text{ m}$$

$$(v_{av})_{\text{سایه}} = \frac{15}{4} = 3.75 \text{ m/s}$$

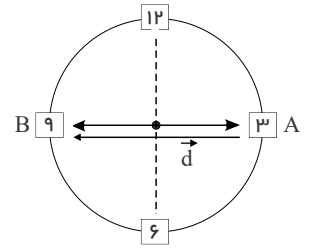
با توجه به شکل زیر، در بازه زمانی $15'$ تا $3'$: $45'$ تا $3'$ نوک عقربه در مدت $\Delta t = 30 \text{ min}$ از نقطه A به نقطه B می‌رود. در این مدت جابه‌جایی نوک عقربه 1 2 3 4 19

برابر با $d = 10 \text{ cm}$ است. بنابراین با استفاده از رابطه سرعت متوسط به صورت زیر اندازه آن را حساب می‌کنیم:

$$|\vec{d}| = d = 10 \text{ cm} = 0.1 \text{ m}$$

$$\Delta t = 30 \text{ min} = \frac{1}{2} \text{ h}$$

$$v_{av} = \frac{0.1}{\frac{1}{2}} \Rightarrow v_{av} = 0.2 \text{ m/h}$$

۲۰ بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱، نادرست است. متحرک در بازه زمانی ۳s تا ۱۰s در جهت مثبت محور x و در بازه زمانی ۱۴s تا ۱۸s در جهت منفی محور حرکت می‌کند. بنابراین در لحظه ۸s به سوی مثبت و در لحظه ۱۶s به سوی منفی در حرکت است و تغییر جهت نمی‌دهد.

گزینه ۲، درست است. متحرک در بازه زمانی صفر تا ۳s و ۱۴s تا ۱۸s و در مجموع به مدت ۷s در خلاف جهت محور x حرکت نموده است.

گزینه ۳، نادرست است. در بازه زمانی ۱۰s تا ۱۴s و به مدت ۴ ثانیه متحرک ساکن و در نتیجه سرعت آن صفر بوده است.

گزینه ۴، نادرست است. تندی متوسط برابر مسافت طی شده تقسیم بر بازه زمانی است. چون برای جسم در حال حرکت، هیچ وقت مسافت طی شده صفر نمی‌شود، لذا تندی متوسط نیز صفر نخواهد شد.

دقت کنید، در بازه زمانی صفر تا ۱۶ ثانیه چون جابه‌جایی متحرک صفر می‌باشد، سرعت متوسط آن صفر خواهد شد.

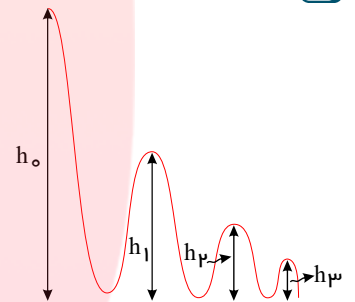
۲۱ آخرین باری که جابه‌جایی توپ نسبت به نقطه پرتاب ۱۴ متر می‌شود را به دست می‌آوریم.

$$h_1 = 0.5 h_0$$

$$h_2 = 0.5 h_1 = (0.5)^2 h_0$$

⋮

$$h_n = (0.5)^n h_0$$

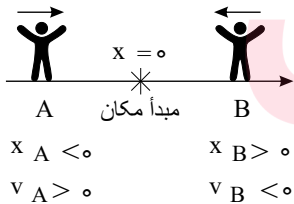
$$h_n = (0.5)^n h_0 \Rightarrow d = d_0 - h_n = h_0 \left(1 - \left(\frac{1}{2}\right)^n\right) \Rightarrow \frac{1}{2^n} = \frac{1}{8} \Rightarrow n = 3$$

$$\ell = 16 + 2 \times (0.5)^1 \times 16 + 2 \times (0.5)^2 \times 16 + (0.5)^3 \times 16$$

$$\Rightarrow \ell = 16 + 16 + 8 + 2 = 42 \text{ m}$$

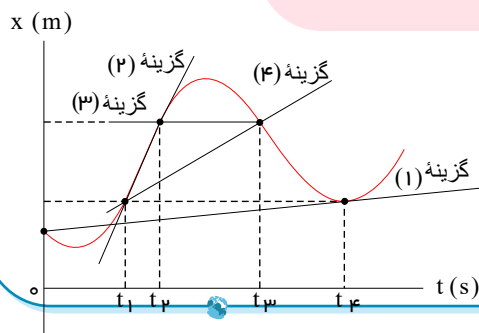
۲۲ هرگاه متحرک به مبدأ مکان نزدیک شود، بردار مکان و بردار سرعت آن در دو سوی مخالف خواهند بود.

یادآوری: علامت سرعت نشان‌دهنده جهت حرکت متحرک است. اگر متحرک در جهت محور x حرکت کند، علامت سرعت آن مثبت و اگر خلاف جهت محور x حرکت کند، علامت سرعت آن منفی خواهد بود.

۲۳ در نمودار سرعت - زمان لحظاتی که نمودار از محور افقی دور می‌شود، حرکتش تندشونده می‌باشد و تندی آن افزایش می‌یابد (از t_1 تا t_2 و از t_3 تا t_4). از طرفی شیب خط مماس بر نمودار سرعت - زمان، شتاب آن را نشان می‌دهد، از صفر تا t_1 و از t_1 تا t_2 شیب نمودار در نتیجه شتاب آن منفی می‌باشد. بنابراین از t_2 تا t_3 پاسخ صحیح می‌باشد.

۲۴ شیب خط واصل دو نقطه از نمودار مکان - زمان، نشان‌دهنده سرعت متوسط بین آن دو لحظه است. مطابق نمودار زیر اندازه شیب این خط بین دو لحظه t_1 و t_2 از بقیه بازه‌ها بیش تر است.

متحرک ۲:

$$v_1 = \frac{3x}{\Delta t} = \frac{3x}{3} = x$$

$$\text{ادامه مسیر: } v_1 = \frac{3x}{\Delta t} \Rightarrow x = \frac{2x}{\Delta t_1} \Rightarrow \Delta t_1 = 2s$$

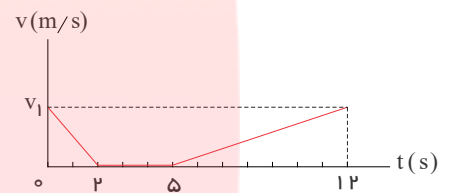
$$v_2 = \frac{2x}{\Delta t} = \frac{2x}{3}$$

$$\text{ادامه مسیر: } v_2 = \frac{2x}{\Delta t} \Rightarrow \frac{2x}{3} = \frac{3x}{\Delta t_2} \Rightarrow \Delta t_2 = 4.5s$$

$$\Delta t_2 - \Delta t_1 = 4.5 - 2 = 2.5s$$

باتوجه به نمودار زیر، چون سرعت متحرک همواره نامنفی بوده، بیشترین فاصله آن از مبدأ حرکت برابر با جابه‌جایی آن است. جابه‌جایی نیز برابر با مساحت زیر منحنی سرعت-زمان است. پس:

$$\begin{aligned} d_{\max} &= \Delta x_{(0 \leq t \leq 2s)} = \Delta x_{(0 \leq t \leq 2s)} + \Delta x_{(2s \leq t \leq 5s)} + \Delta x_{(5s \leq t \leq 12s)} \\ &\Rightarrow 63 = \left(\frac{1}{2} \times v_1 \times 2\right) + 0 + \left(\frac{1}{2} \times v_1 \times 7\right) \\ &\Rightarrow v_1 = \frac{63}{4.5} = 14m/s \end{aligned}$$

حال می‌توان مسافت طی شده در مرحلهٔ تندشونده (یعنی از لحظهٔ ۵s تا ۱۲s) را با محاسبهٔ مساحت زیر نمودار به دست آورد:

$$d_{(5s \leq t \leq 12s)} = \frac{1}{2} \times 14 \times 7 = 49m$$

چون شتاب حرکت جسم ثابت است، ابتدا با استفاده از رابطهٔ $\Delta x = \frac{v+v_0}{2} \Delta t$ سرعت اولیهٔ متحرک را به دست می‌آوریم. دقت کنید چون متحرک تغییر جهت نمی‌دهد، مسافت طی شده برابر با جابه‌جایی است.

$$\Delta x = \frac{v+v_0}{2} \Delta t \quad \frac{\Delta x=24m, v=11m/s}{\Delta t=4s} \rightarrow 24 = \frac{11+v_0}{2} \times 4 \Rightarrow v_0 = 3m/s$$

اکنون، با استفاده از معادلهٔ سرعت می‌توان شتاب متحرک را به دست آورد.

$$v = at + v_0 \quad \frac{v=11m/s, t=4s}{v_0=3m/s} \rightarrow 11 = a \times 4 + 3 \Rightarrow 8 = 4a \Rightarrow a = 2m/s^2$$

طبق نمودار زمانی که متحرک در مکان $x = -9m$ قرار دارد، سرعت آن برابر با صفر است. با توجه به معادلهٔ سرعت - جابه‌جایی داریم:

$$v_1^2 - v_0^2 = 2a\Delta x_1 \quad \frac{v_1=0, v_0=12m/s}{\Delta x_1=27-(-9)=36m} \rightarrow 0 - 144 = 2a \times 36 \Rightarrow a = 2m/s^2$$

حال با استفاده دوباره از معادلهٔ سرعت - جابه‌جایی، داریم:

$$v_1^2 - v_0^2 = 2a\Delta x_2 \quad \frac{v_1=0, v_0=? , a=2m/s^2}{\Delta x_2=-9-0=-9m} \rightarrow 0 - v_0^2 = 2 \times 2 \times (-9) \Rightarrow v_0 = -6m/s$$

برای محاسبهٔ مسافت طی شده باید تعیین کنیم که آیا در بازهٔ زمانی مشخص شده، جسم تغییر جهت می‌دهد یا خیر. برای این کار، معادلهٔ سرعت-زمان را به دست آورده و آن را تعیین علامت می‌کنیم. در لحظه‌ای که سرعت جسم صفر می‌شود و علامت آن عوض می‌شود، متحرک تغییر جهت می‌دهد.

$$\left. \begin{aligned} x &= -9 + 4t - 2t^2 \\ x &= \frac{1}{2}at^2 + v_0t + x_0 \end{aligned} \right\} \Rightarrow a = -2m/s^2, v_0 = 4m/s, x_0 = -4m$$

$$v = at + v_0 \Rightarrow v = -2t + 4 = 0 \Rightarrow t = 2s$$

$$t_0 = 0 \Rightarrow x_0 = -4m$$

$$t_1 = 2s \Rightarrow x_1 = -2^2 + 4 \times 2 - 4 \Rightarrow x_1 = 0$$

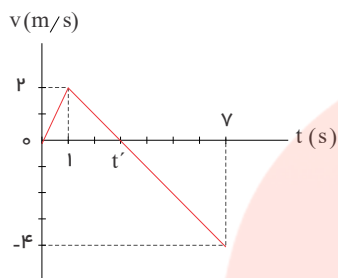
بنابراین در لحظهٔ $t = 2s$ جسم تغییر جهت می‌دهد. برای محاسبهٔ مسافت طی شده داریم:

$$t_p = 4s \Rightarrow x_p = -4^2 + 4 \times 4 - 4 \Rightarrow x_p = -4m$$

$$d = |x_1 - x_0| + |x_p - x_1| = |0 - (-4)| + |-4 - 0| = 8m$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۱

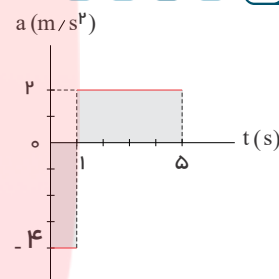
زمانی که تندی متحرک در حال کاهش است، حرکت متحرک کندشونده است. بنابراین مطابق نمودار از لحظه $t = 1s$ تا t' حرکت متحرک کندشونده است. برای محاسبه با استفاده از تشابه مثلثها داریم:

$$\frac{2}{t' - 1} = \frac{2}{5 - t'} \Rightarrow t' = 3s$$

در بازه $t = 1s$ تا $t' = 3s$ یعنی به مدت $2s$ حرکت متحرک کندشونده است.

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۲

$$v(t = 5s) = 2 + 8 = 10 m/s$$

- متحرک در لحظه $t = 0$ با سرعت $6 m/s$ در جهت محور x از مبدأ مکان عبور کرده و تا لحظه $t = 1s$ سرعتش به $2 m/s$ کاهش یافته است (حرکت کندشونده) سپس با شتاب $2 m/s^2$ سرعتش افزایش یافته و به $10 m/s$ رسیده است. (حرکت تندشونده) سرعت متحرک به صفر نرسیده و تغییر علامت نداده است، پس تغییر جهت نداریم. - محاسبه جابه‌جایی توسط رابطه مستقل از شتاب:

$$\Delta x = \frac{v_1 + v_2}{2} \times \Delta t$$

$$\Delta x_1(t = 0, t = 1s) = \frac{6 + 2}{2} \times 1 = 4m$$

$$\Delta x_2(t = 1s, t = 5s) = \frac{2 + 10}{2} \times 4 = 24m$$

$$\Delta x_T = \Delta x_1 + \Delta x_2 = 4 + 24 = 28m$$

چون نمودار سرعت - زمان هر دو متحرک به صورت خط راستی با شیب غیر صفر است، بنابراین شتاب حرکت متحرکهای A و B ثابت است و بنابراین معادله سرعت - زمان آنها به صورت زیر است:

$$v_A = a_A t + v_{0A} = 3t + 0 \Rightarrow v_A = 3t$$

$$v_B = a_B t + v_{0B} = 1,5t + 7,5 \Rightarrow v_B = 1,5t + 7,5$$

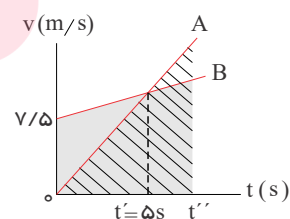
در لحظه‌ای که سرعت دو متحرک برابر می‌شود، داریم:

$$v_A = v_B \Rightarrow 3t' = 1,5t' + 7,5 \Rightarrow t' = 5s$$

برای به دست آوردن لحظه‌ای که دو متحرک به هم می‌رسند، چون مساحت زیر نمودار سرعت - زمان برابر با جابه‌جایی متحرک است و این دو متحرک بدون تغییر جهت حرکت می‌کنند، داریم:

$$\Delta x_A = \Delta x_B \Rightarrow \frac{t'' \times 3t''}{2} = \frac{7,5 + (1,5t'' + 7,5)t''}{2}$$

$$\Rightarrow t'' = 10s$$

به عنوان تمرین، با استفاده از معادله مکان - زمان دو متحرک A و B ، لحظه‌ای که دو متحرک به هم می‌رسند را محاسبه کنید.

چون تندی متوسط اتومبیل A در این مسیر بیشتر از تندی متوسط اتومبیل B است، بنابراین اتومبیل A این مسیر را سریع‌تر طی کرده است. با استفاده از تعریف تندی متوسط داریم:

۱ ۲ ۳ ۴ ۳۴

۳۵) ۱ ۲ ۳ ۴

برای محاسبه سرعت متوسط از روی نمودار مکان - زمان، شیب خط واصل دو نقطه مورد نظر را می‌یابیم. در t ثانیه دوم حرکت داریم:

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_1 - x_0}{2t - t} = \frac{x_1 - x_0}{t} \quad (*)$$

در $2t$ ثانیه اول حرکت داریم:

$$v'_{av} = \frac{\Delta x'}{\Delta t'} = \frac{x_1 - x_0}{2t - 0} = \frac{x_1 - x_0}{2t} \quad (**)$$

بنابراین:

$$\frac{(*)}{(**)} \rightarrow \frac{v_{av}}{v'_{av}} = \frac{\frac{x_1 - x_0}{t}}{\frac{x_1 - x_0}{2t}} = 2$$

۳۶) ۱ ۲ ۳ ۴

حرکت با شتاب ثابت و به صورت تندشونده است، پس v_0 و a هم علامت هستند. داریم:

$$v = at + v_0 \Rightarrow \frac{v'}{v} = \frac{a(2T) + v_0}{a(T) + v_0} \Rightarrow \frac{v'}{v} = 1 + \frac{aT}{aT + v_0} < 2$$

$$\Rightarrow 1 < \frac{v'}{v} < 2 \Rightarrow v < v' < 2v$$

۳۷) ۱ ۲ ۳ ۴

مسافتی که بقیه قطار بعد از جدا شدن واگن با سرعت ثابت طی می‌کند برابر است با:

$$\Delta x = v \Delta t$$

v سرعت قطار است که برابر سرعت اولیه واگن موقع جدا شدن است و Δt زمان توقف واگن است. با توجه به آنکه سرعت نهایی واگن صفر است، داریم:

$$\Delta x' = \left(\frac{v_1 + v_2}{2} \right) \Delta t \Rightarrow 60 = \frac{0 + v}{2} \Delta t \Rightarrow v \Delta t = 120 \text{ m}$$

پس مسافتی که قطار در این مدت طی کرده است برابر است با:

$$\Delta x = v \Delta t = 120 \text{ m}$$

۳۸) ۱ ۲ ۳ ۴

راحل اول: دو ثانیه سوم یعنی بازه زمانی $4s$ تا $6s$. داریم:

$$t_1 = 4s \Rightarrow v_1 = -3(4) + 4 = -8 \text{ m/s}$$

$$t_2 = 6s \Rightarrow v_2 = -3(6) + 4 = -14 \text{ m/s}$$

بنابراین:

$$\Delta x = \frac{v_1 + v_2}{2} \Delta t \Rightarrow \Delta x = \frac{-8 + (-14)}{2} \times (6 - 4) \Rightarrow |\Delta x| = 22 \text{ m}$$

راحل دوم: با استفاده از رابطه جابه‌جایی در T ثانیه n ام در حرکت با شتاب ثابت در مسیری مستقیم داریم:

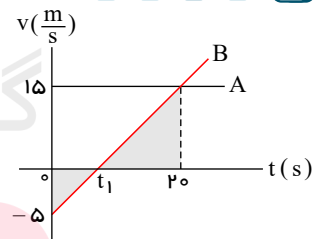
$$\Delta x = (n - 0.5) a T^2 + v_0 T \Rightarrow \Delta x = (3 - 0.5) a (2)^2 + v_0 (2)$$

$$\Rightarrow \Delta x = 2.5 a (-3)(2)^2 + 4(2) \Rightarrow |\Delta x| = |-30 + 8| = 22 \text{ m}$$

۳۹) ۱ ۲ ۳ ۴

در شکل زیر با استفاده از نسبت اضلاع در دو مثلث هاشور خورده، لحظه t_1 را می‌یابیم: (سرعت هر دو متحرک از لحظه t_1 به بعد هم‌جهت و مثبت می‌شود.)

$$\frac{15}{5} = \frac{20 - t_1}{t_1} \Rightarrow t_1 = 5s$$

حال می‌توان ابتدا شتاب متحرک B را یافت، سپس معادله مکان - زمان دو متحرک را تشکیل داد. در بازه $5s$ تا $20s$ داریم:

$$a_B = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{15 - 0}{20 - 5} = 1 \text{ m/s}^2$$

$$\begin{cases} x_B = \frac{1}{2} a_B t^2 + v_{0B} t + x_{0B} \Rightarrow \Delta x_B = \frac{1}{2} t^2 + (-5) t \\ x_A = v_A t + x_{0A} \Rightarrow \Delta x_A = 15 t \end{cases}$$

چون هر دو متحرک در مبدأ زمان از یک نقطه عبور کرده‌اند، زمانی که دو متحرک به یکدیگر می‌رسند، داریم:

$$\Delta x_A = \Delta x_B \Rightarrow \frac{1}{2} t^2 - 5t = 15t \Rightarrow 20t = \frac{1}{2} t^2 \Rightarrow t = 40s$$

در نتیجه بازه زمانی خواسته شده برابر است با:

$$40 - 5 = 35s$$

۴۰ در حرکت با شتاب ثابت در مسیری مستقیم، جابه‌جایی از رابطه زیر به دست می‌آید:

$$\frac{v_1 + v_2}{2} = \frac{v_1 + v_2}{2}$$

ثانیه پنجم یعنی بازه زمانی $t_1 = 4s$ تا $t_2 = 5s$ ، برای محاسبه جابه‌جایی در ثانیه پنجم، سرعت را در لحظه‌های $t_1 = 4s$ و $t_2 = 5s$ به دست می‌آوریم. داریم:

$$v = at + v_0 \xrightarrow{t=4s} v_1 = 4a + 18$$

$v_0 = 18 \text{ m/s}$

$$v = at + v_0 \xrightarrow{t=5s} v_2 = 5a + 18$$

$v_0 = 18 \text{ m/s}$

در ثانیه پنجم جابه‌جایی برابر با صفر است، بنابراین:

$$\Delta x = 0 \Rightarrow v_1 + v_2 = 0 \Rightarrow 4a + 18 + 5a + 18 = 0 \Rightarrow a = -4 \text{ m/s}^2$$

برای محاسبه مسافت طی شده در 1 ثانیه ابتدایی حرکت، جابه‌جایی متحرک را در لحظات قبل و بعد از آن که سرعتش صفر شود، محاسبه می‌کنیم، داریم:

$$v = at + v_0 \Rightarrow v = -4t + 18 = 0 \Rightarrow t = 4.5s$$

$$\Delta x_1 = \frac{v_0 + v'}{2} \Delta t_1 = \frac{18 + 0}{2} \times (4.5 - 0) \Rightarrow \Delta x_1 = \frac{81}{2} \text{ m}$$

$$v'' = -4 \times 1.0 + 18 \Rightarrow v'' = -22 \text{ m/s}$$

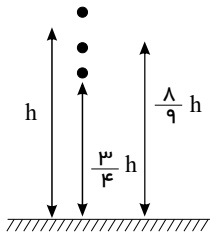
$$\Delta x_2 = \frac{v' + v''}{2} \Delta t_2 = \frac{0 + (-22)}{2} (1.0 - 4.5) \Rightarrow \Delta x_2 = -\frac{121}{2} \text{ m}$$

بنابراین:

$$\text{مسافت طی شده} = |\Delta x_1| + |\Delta x_2| = \frac{81}{2} + \frac{121}{2} = 101 \text{ m}$$

۴۱ ۱ ۲ ۳ ۴

با در نظر گرفتن محل رها شدن جسم به عنوان مبدأ مکان، داریم:

$$v^2 = -2g\Delta y \Rightarrow \frac{v_2}{v_1} = \sqrt{\frac{\Delta y_2}{\Delta y_1}} \Rightarrow \frac{v_2}{v_1} = \sqrt{\frac{(1 - \frac{1}{9})h}{(1 - \frac{1}{4})h}} = \sqrt{\frac{\frac{8}{9}}{\frac{3}{4}}} = \frac{2}{3}$$

۴۲ ۱ ۲ ۳ ۴

با در نظر گرفتن محل رها شدن گلوله به عنوان مبدأ مکان، داریم:

$$y = -\frac{1}{2}gt^2 + y_0 \Rightarrow \frac{y_2}{y_1} = \left(\frac{t_2}{t_1}\right)^2 \Rightarrow \frac{\frac{1}{4}h}{\frac{1}{9}h} = \left(\frac{t}{t'}\right)^2 \Rightarrow \frac{t}{t'} = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

۴۳ ۱ ۲ ۳ ۴

چون جهت حرکت متحرک ثابت است، با توجه به رابطه شتاب متوسط، اگر تندی جسم افزایش یابد، شتاب در جهت سرعت است و اگر تندی جسم کاهش یابد شتاب در خلاف جهت سرعت متحرک است. در بازه زمانی t_1 تا t_2 ، تندی جسم افزایش یافته، بنابراین شتاب هم‌جهت با سرعت (به سمت راست) و در بازه زمانی t_3 تا t_4 تندی متحرک کاهش یافته، پس شتاب در خلاف جهت سرعت (به سمت چپ) است.

۴۴ ۱ ۲ ۳ ۴

مسافت طی شده برابر با مجموع اندازه جابه‌جایی‌های متحرک در بازه‌های زمانی است که جهت حرکت متحرک تغییر نمی‌کند.

www.my-dars.ir

۴۵ ۱ ۲ ۳ ۴

$$v_A = \frac{x_A - x_{0A}}{t - 0} = -3 \text{ m/s} \xrightarrow{x_A = v_A t + x_{0A}, x_{0A} = 4 \text{ m}} x_A = -3t + 4$$

$$v_B = \frac{x_B - x_{0B}}{t - 0} = 5 \text{ m/s} \xrightarrow{x_B = v_B t + x_{0B}, x_{0B} = -9 \text{ m}} x_B = 5t - 9$$

$$\vec{r}_A = -2\vec{r}_B \xrightarrow{x_A = -3t + 4, x_B = 5t - 9} -3t + 4 = -2(5t - 9)$$

$$\Rightarrow 7t = 14 \Rightarrow t = 2s \Rightarrow \begin{cases} x_A = -2 \text{ m} \\ x_B = 1 \text{ m} \end{cases} \Rightarrow |x_B - x_A| = 3 \text{ m}$$

$$x = vt + x_0 \xrightarrow[t=4s]{v=6m/s} x - x_0 = 6 \times 4 = 24m$$

طبق تعریف، بردار جابه‌جایی برداری است که نقطهٔ ابتدایی مسیر را به نقطهٔ انتهایی آن متصل می‌کند، بنابراین: (۱) (۲) (۳) (۴) (۴۷)

$$s_{av} = \frac{\ell}{\Delta t} \Rightarrow 10 = \frac{\frac{3}{4}(2\pi R)}{2} \xrightarrow{\pi=3} R = \frac{40}{9}m$$

$$d = \overline{AB} = \sqrt{R^2 + R^2} = R\sqrt{2} \Rightarrow d = \frac{40\sqrt{2}}{9}m$$

در نهایت سرعت متوسط متحرک طی جابه‌جایی از نقطهٔ A تا نقطهٔ B برابر است با:

$$v_{av} = \frac{d}{\Delta t} \Rightarrow v_{av} = \frac{\frac{40\sqrt{2}}{9}}{2} \Rightarrow v_{av} = \frac{20\sqrt{2}}{9}m/s$$

جابه‌جایی متحرک در ۵ ثانیهٔ ابتدایی حرکت برابر است با: (۱) (۲) (۳) (۴) (۴۸)

$$d = x_5 - x_0 = 0 - 4 \Rightarrow d = -4m$$

چون در لحظهٔ $t = 2s$ جهت حرکت متحرک عوض می‌شود، مسافت طی شده توسط متحرک در ۵ ثانیهٔ ابتدایی حرکت برابر است با:

$$\ell = |x_2 - x_0| + |x_5 - x_2| = |7,2 - 4| + |0 - 7,2| \Rightarrow \ell = 10,4m$$

چون نمودار خطی است با توجه به اعداد داده شده روی نمودار می‌توان نتیجه گرفت که همواره تندی متوسط و اندازهٔ سرعت متوسط با یکدیگر برابرند. یعنی: (۱) (۲) (۳) (۴) (۴۹)

$$s_{av} = v_{av} = \frac{\ell}{\Delta t} = \frac{d}{\Delta t} \Rightarrow \ell = d$$

بنابراین همواره اندازهٔ جابه‌جایی متحرک و مسافت طی شده توسط آن برابر است و تنها در حالتی این اتفاق رخ می‌دهد که جهت حرکت متحرک که همان جهت بردار سرعت است، ثابت باشد و تغییر نکند.

اگر دو متحرک با هم به خط چین B برسند. جابه‌جایی‌ها برابر خواهند بود. فقط دقت کنید که اگر مدت زمان حرکت متحرک A، t ثانیه باشد، مدت زمان حرکت متحرک B، (t - 1) ثانیه خواهد بود. پس: (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۰)

$$\Delta x_A = \Delta x_B \Rightarrow v_A t = v_B(t - 1) \Rightarrow 20t = 30(t - 1) \Rightarrow 10t = 30 \Rightarrow t = 3s$$

پس مدت زمان حرکت متحرک A، ۳s و مدت زمان حرکت متحرک B، (۳ - 1 = ۲s) است. حال می‌توان فاصلهٔ دو خط چین (۱) و (۲) را به یکی از دو روش زیر حساب کرد:

$$\Delta x_A = v_A t = 20 \times 3 = 60m$$

یا

$$\Delta x_B = v_B(t - 1) = 30 \times 2 = 60m$$

متحرک $\frac{1}{9}$ ابتدایی مسیر را در مدت t_1 و بقیهٔ آن را در مدت t_2 طی کرده است. بنابراین کل مسیر را در مدت $(t_1 + t_2)$ طی کرده است. در حرکت با شتاب ثابت در مسیری مستقیم داریم: (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۱)

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t$$

$$\xrightarrow{v_0=0} \frac{\Delta x'}{\Delta x} = \left(\frac{t'}{t}\right)^2 \Rightarrow \frac{1}{9} = \left(\frac{t_1}{t_1 + t_2}\right)^2 \Rightarrow \frac{1}{9} = \left(\frac{t_1}{t_1 + t_2}\right)^2 \Rightarrow \frac{1}{3} = \frac{t_1}{t_1 + t_2} \Rightarrow \frac{t_2}{t_1} = 2$$

با استفاده از معادلهٔ سرعت - جابه‌جایی در حرکت با شتاب ثابت در مسیری مستقیم، داریم: (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۲)

$$v^2 = v_0^2 + 2a\Delta x \xrightarrow{v_0=0} \left(\frac{v_2}{v_1}\right)^2 = \frac{\Delta x_2}{\Delta x_1} \xrightarrow{v_1=5m/s} \left(\frac{v_2}{5}\right)^2 = \frac{20}{16} \Rightarrow v_2 = 2,5\sqrt{5}m/s$$

روش اول: (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۳)

$$v_0 = 108km/h = 30m/s$$

$$v = at + v_0 \Rightarrow -2t + 30 \Rightarrow t = 15s$$

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t \Rightarrow \begin{cases} \Delta x_{15} = \frac{1}{2}(-2) \times (15)^2 + 30 \times 15 = 225m \\ \Delta x_{13} = \frac{1}{2}(-2) \times (13)^2 + 30 \times 13 = 221m \end{cases}$$

$$\Rightarrow \Delta x = \Delta x_{15} - \Delta x_{13} = 225 - 221 = 4m$$

روش دوم: می توان حرکت را برعکس کرد یعنی جسم از حال سکون با شتاب مثبت $2m/s^2$ شروع به حرکت می کند و مسافت طی شده در ۲ ثانیه اول حرکت را می خواهیم:

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t = \frac{1}{2} \times 2 \times 2^2 + 0 = 4m$$

چون گلوله ها از حال سکون رها شده اند، داریم: (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۴)

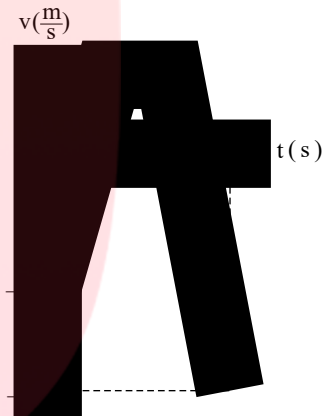
$$v^2 = -2g\Delta y \Rightarrow \left(\frac{v}{v_B}\right)^2 = \frac{g\Delta y}{g_B \Delta y} = \frac{4}{1} \Rightarrow \frac{v}{v_B} = 2$$

از طرفی داریم:

$$\Delta y = \frac{1}{2}gt^2 \Rightarrow \frac{\Delta y_A}{\Delta y_B} = \frac{g}{g_B} \times \left(\frac{t}{t_B}\right)^2 \Rightarrow 1 = 4 \times \left(\frac{t}{t_B}\right)^2 \Rightarrow \frac{t}{t_B} = \frac{1}{2}$$

مساحت محصور بین نمودار شتاب - زمان و محور زمان برابر با تغییرات سرعت است. (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۵)

$$\begin{aligned} S_1 &= 8 \times 2 = 16 m/s \\ v_{t=2s} &= v_0 + S_1 \xrightarrow{v_0 = -10 m/s} v_{t=2s} = 6 m/s \\ 0 \leq t \leq 2s &\xrightarrow{v=at+v_0} v = 8t - 10 \xrightarrow{v=0} t = \frac{5}{4} \\ 2s < t \leq 4s &\Rightarrow v = v_{t=2s} = 6 m/s \\ 4s < t \leq 6s &\xrightarrow{v=a(t-4)+v_0} v = -12(t-4) + 6 \xrightarrow{v=0} t = 4.5s \end{aligned}$$

$$S_2 = -2 \times 12 = -24 m/s \\ v_{t=2s} = v_{t=4s}, v_{t=6s} = v_{t=4s} + S_2 \xrightarrow{v_{t=4s} = 6 m/s} v_{t=6s} = 6 - 24 = -18 m/s$$

$$\text{مدت زمان تندشونده} = \left(2 - \frac{5}{4}\right) + (6 - 4.5) = \frac{9}{4} s = 2.25s$$

راه اول: با توجه به این که شتاب حرکت منفی و سرعت اولیه متحرک برابر با $2 m/s$ است، بنابراین در لحظه ای که تندی $14 m/s$ است، سرعت برابر با (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۶)

است: $14 m/s$

$$x = -4t^2 + 2t + 1 \xrightarrow{x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_0} \begin{cases} \frac{1}{2}a = -4 \Rightarrow a = -8 m/s^2 \\ v_0 = 2 m/s \end{cases}$$

$$v = at + v_0 \xrightarrow{v_0 = 2 m/s, v = -14 m/s} -14 = -8t + 2 \Rightarrow t = 2s$$

$$\Rightarrow x = -4 \times 2^2 + 2 \times 2 + 1 = -11m$$

راه دوم:

با استفاده از معادله سرعت - جابه جایی داریم:

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \xrightarrow{|v|=14 m/s, a=-8 m/s^2} (14)^2 - 2^2 = 2 \times (-8) \Delta x$$

$$\Rightarrow \Delta x = -\frac{14^2 - 2^2}{16} = -12m \xrightarrow{x_0 = 1m} -12 = x - 1 \Rightarrow x = -11m$$

از آن جا که تندی متوسط و بزرگی سرعت متوسط با یکدیگر برابر نیستند، بنابراین جهت حرکت متحرک تغییر می کند. در حرکت با شتاب ثابت اگر متحرک (۱) (۲) (۳) (۴) (۵۷)

تغییر جهت دهد ابتدا نوع حرکت متحرک کندشونده است و سپس تندشونده می شود.

(۱) (۲) (۳) (۴) (۵۸)

با استفاده از رابطه سرعت متوسط متحرک داریم:

$$\frac{v_0 + aT + v_0 + 2aT}{2} = \frac{v_1}{T} \Rightarrow \Delta x_v = v_0 T + \frac{aT^2}{2} + aT^2 = \Delta x_1 + aT^2$$

$$\Rightarrow \Delta x_n = \Delta x_1 + (n-1)aT^2$$

$$A \text{ متحرک } \Delta x_f = \Delta x_1 + 3a_A T^2 \xrightarrow{\Delta x_f = 45m} 3a_A T^2 = 20m \quad (1)$$

$$\text{متحرک } \Delta x_f = \Delta x_1 + 3a_B T^2 \xrightarrow{\Delta x_1 = 15m, \Delta x_f = 40m} 3a_B T^2 = 25m \quad (2)$$

$$(1), (2) \Rightarrow \frac{20}{a_B} = \frac{25}{a} = \frac{4}{5}$$

۵۹ (۱ ۲ ۳ ۴) زمانی که سرعت و شتاب هم‌جهت باشند، اندازه سرعت افزایش می‌یابد. چون در ابتدا متحرک در جهت مثبت محور x ها در حال حرکت است، بنابراین اگر شتاب مثبت باشد بر اندازه سرعت متحرک افزوده می‌شود و اگر شتاب منفی باشد، اندازه سرعت متحرک کاهش می‌یابد.

گزینه ۱: در حالی که شتاب مثبت است سرعت متحرک صفر شده است اما از آنجا که سرعت اولیه متحرک مثبت بوده بنابراین نمی‌تواند سرعت متحرک صفر گردد.
گزینه ۲: ابتدا شتاب منفی است و سرعت متحرک به صفر می‌رسد و سپس شتاب مثبت می‌شود و بایستی متحرک با سرعت مثبت و تندشونده از حال سکون شروع به حرکت کند. (نادرستی گزینه ۲)

گزینه ۳: با توجه به این که شتاب همواره مثبت است، بایستی حرکت متحرک پیوسته تندشونده باشد و لذا سرعت متحرک بایستی صفر گردد.

گزینه ۴: شتاب متحرک همواره منفی است. در ابتدا سرعت متحرک صفر می‌شود و سپس با تغییر اندازه شتاب در جهت منفی اندازه سرعت افزایش می‌یابد.

۶۰ (۱ ۲ ۳ ۴) با توجه به معادله مکان - زمان در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t - \xrightarrow{v_0 = 20 \text{ m/s}, a = -4 \text{ m/s}^2, t = 3 \text{ s}} \Delta x = \frac{-1}{2} \times 4 \times 3^2 + 20 \times 3$$

$$\text{بردار جابه‌جایی} = 42 \text{ (m)}$$

۶۱ (۱ ۲ ۳ ۴) جابه‌جایی متحرک تنها به مکان ابتدایی و انتهایی متحرک بستگی دارد، بنابراین جابه‌جایی متحرک برابر است با:

$$\Delta x = 10 - (-5) = 15m$$

از طرفی چون در ابتدا متحرک در خلاف جهت محور x ها حرکت می‌کند و چون در مکانی مثبت‌تر متوقف می‌شود، بنابراین جهت حرکت متحرک حتماً تغییر کرده است. لذا مسافت و بزرگی جابه‌جایی و در نتیجه تندی متوسط و بزرگی سرعت متوسط با یکدیگر برابر نیستند.

۶۲ (۱ ۲ ۳ ۴) دو قطار زمانی از کنار هم به طور کامل رد می‌شوند که مکان انتهایی دو قطار یکسان شود. بنابراین معادله مکان - زمان دو قطار را برای انتهای آن‌ها می‌نویسیم:

$$x \text{ محور مثبت } v_1 = 54 \text{ km/h} = \frac{54}{3.6} \text{ m/s} = 15 \text{ m/s}$$

$$x \text{ محور منفی } v_2 = -108 \text{ km/h} = \frac{-108}{3.6} \text{ m/s} = -30 \text{ m/s}$$

$$x_A = x_A - \ell_1 = -200 - 300 = -500m$$

$$x_B = x_B + \ell_2 = 600 + 400 = 1000m$$

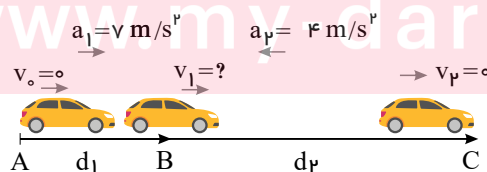
$$(1) \text{ قطار } : x_1 = v_1 t + x'_A \Rightarrow 15t - 500$$

$$(2) \text{ قطار } : x_2 = v_2 t + x'_B \Rightarrow x_2 = -30t + 1000$$

$$\xrightarrow{x_1 = x_2} t = \frac{1500}{45} = \frac{100}{3} \text{ s} \xrightarrow{t = \frac{100}{3} \text{ s}, x_A = 15t - 200} x_A = 15 \times \frac{100}{3} - 200 = 300m$$

۶۳ (۱ ۲ ۳ ۴) حرکت متحرک به شرح زیر است:

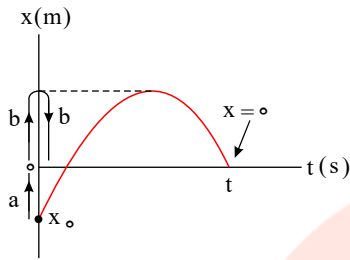
www.mylars.ir

ابتدا معادله سرعت - جابه‌جایی را برای مسیر AB می‌نویسیم:

$$v_1^2 - v_0^2 = 2a_1 \Delta x \Rightarrow v_1^2 = 14d_1 \quad (1)$$

برای مسیر BC داریم:

چون نمودار داده شده به صورت یک سهمی است. می توان آن را به صورت زیر بررسی کرد.

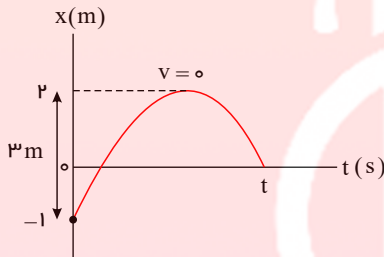
$$\text{مسافت پیموده شده} = a + b + b = a + 2b$$

$$a = \text{جابه جایی}$$

بنابراین داریم:

$$a + 2b = 5a \Rightarrow 2b = 4a \Rightarrow b = 2a \xrightarrow{a=1m} b = 2m$$

بنابراین نمودار مکان- زمان این متحرک به صورت روبه رو است:

پس در لحظه توقف و تغییر جهت (لحظه مربوط به رأس نمودار)، متحرک در ۲ متری مبدأ مکان و در ۳ متری مبدأ حرکتش است.

در حرکت سقوط آزاد در شرایط خلأ، چون شتاب ثابت است، می توانیم بنویسیم:

۱ ۲ ۳ ۴ ۶۵

$$v_{av} = \frac{v_0 + v}{2} \Rightarrow 0 = \frac{0 + v}{2} \Rightarrow v = 10 \text{ m/s}$$

پس در انتهای $\frac{h}{9}$ ابتدایی مسیر، سرعت جسم از صفر به 10 m/s رسیده است:

$$v^2 = -2g\Delta y \Rightarrow 100 = -2 \times 10 \times \left(-\frac{h}{9}\right) \Rightarrow h = 45 \text{ m}$$

در حرکت بر روی خط راست زمانی مسافت طی شده با بزرگی جابه جایی برابر است که جهت حرکت متحرک (علامت سرعت) تغییر نکند. در گزینه های ۲ و ۳ جهت حرکت متحرک تغییر می کند و در مورد گزینه ۴ نیز برای تشخیص این که متحرک تغییر جهت می دهد یا نه نیاز به داشتن سرعت اولیه و اندازه شتاب و همچنین زمان t_1 داریم.

بنابراین چون این موارد را نداریم نمی توان در مورد تغییر جهت متحرک اظهار نظر قطعی کرد. در گزینه ۱ متحرک پیوسته در جهت مثبت محور x ها در حال حرکت است بنابراین جهت حرکت آن تغییر نمی کند و لذا بزرگی جابه جایی و مسافت طی شده با یکدیگر برابر هستند.

۱ ۲ ۳ ۴ ۶۷ بررسی گزینه ها:

گزینه ۱: در بازه زمانی t_1 تا t_2 جهت حرکت متحرک تغییر کرده است بنابراین مسافت طی شده با اندازه جابه جایی برابر نمی باشد، لذا تندی متوسط متحرک با اندازه سرعت متوسط آن برابر نمی باشد.

گزینه های ۲ و ۳: با توجه به این که جابه جایی متحرک در خلاف جهت محور x ها است $(x_{t=t_2} < x_{t=t_1})$ ، بنابراین بردار سرعت متوسط متحرک در خلاف جهت محور x ها است و از طرفی در لحظه t_1 شیب خط مماس بر نمودار برابر با صفر است بنابراین مطابق رابطه شتاب متوسط $\bar{a}_{av} = \frac{\bar{v}_2 - \bar{v}_1}{t_2 - t_1}$ بردار شتاب متوسط بین دو لحظه t_1 تا t_2 هم جهت با بردار سرعت در لحظه t_2 است.

بنابراین بردار شتاب متوسط در این بازه زمانی در جهت محور x ها است.

گزینه ۴: در بازه زمانی t_1 تا t_2 در لحظه ای که متحرک متوقف می شود سرعت آن صفر است، اما حرکت آن شتاب دار است. زیرا اگر شتاب دار نباشد، متحرک در حالت سکون باقی می ماند.

چون نمودار به صورت خط راست است، بنابراین حرکت متحرک با سرعت ثابت است. ابتدا سرعت متحرک را از روی شیب نمودار تعیین می کنیم:

۱ ۲ ۳ ۴ ۶۸

$$v = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{10 - (-20)}{4 - 0} = \frac{30}{4} = 7.5 \text{ m/s}$$

$$x_0 = -20 \text{ m}$$

$$x = vt + x_0 \xrightarrow{v=7.5 \text{ m/s}, t=10 \text{ s}} x = 7.5 \times 10 - 20 = 55 \text{ m}$$

$$\vec{d} = x\vec{i} = 55\vec{i} \text{ (m)}$$

$$x = 60m \} \Rightarrow 60 = -10 \times 4 + x_0 \Rightarrow x_0 = 100m$$

بنابراین معادله حرکت متحرک B به صورت $x_B = -10t + 100$ خواهد بود.
وقتی که این دو متحرک در یک مکان باشند باید $x_A = x_B$ شود، بنابراین داریم:

$$x_A = x_B \Rightarrow -10t + 100 = 20t - 40 \Rightarrow 140 = 30t \Rightarrow t = \frac{14}{3}s$$

ابتدا معادله سرعت - مکان داده شده در صورت سؤال را به فرم $v^2 - v_0^2 = 2a(x - x_0)$ می‌نویسیم: (۱) (۲) (۳) (۴) (۷۰)

$$v^2 = 4(x - 16 + 16) \Rightarrow v^2 - 64 = 4\Delta x$$

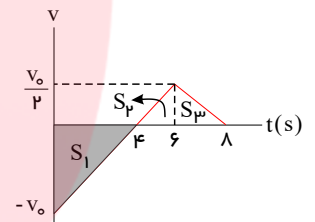
$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \rightarrow \begin{cases} a = 2m/s^2 \\ v_0 = 8m/s \end{cases}$$

$$x = \frac{1}{2}at^2 + v_0t + x_0 \xrightarrow{a=2m/s^2, v_0=8m/s, x_0=16m} x = t^2 + 8t + 16 \xrightarrow{t=14/3} x = 4 + 16 + 16 = 36m$$

دقت شود چون $v = 2\sqrt{x}$ است پس همواره $x > 0$ و $v > 0$ می‌باشد. پس v_0 نیز مثبت می‌باشد.

ابتدا لحظه‌ای که نمودار سرعت - زمان محور زمان را قطع می‌کند، به دست می‌آوریم: (۱) (۲) (۳) (۴) (۷۱)

$$\frac{v_0}{2} = \frac{v_0}{t'} \Rightarrow 12 - 2t' = t' \Rightarrow t' = 4s$$

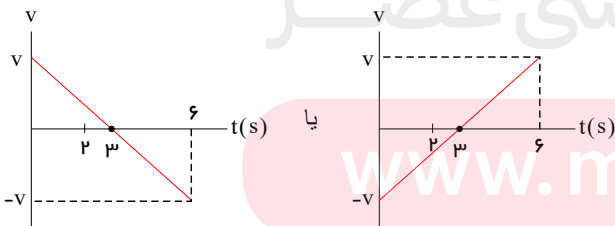

در بازه زمانی $t = 0$ تا $t = 4s$ و بازه زمانی $t = 6s$ تا $t = 8s$ نوع حرکت متحرک کندشونده است. از طرفی مساحت محصور بین نمودار سرعت - زمان و محور زمان برابر با جابه‌جایی است، بنابراین مسافت پیموده شده توسط متحرک در این مدت برابر است با:

$$\left. \begin{aligned} l_1 &= S_1 + S_2 = \frac{v_0 \times 4}{2} + \frac{v_0 \times 2}{2} = \frac{5}{2}v_0 \\ l_2 &= S_3 = \frac{v_0 \times (8-6)}{2} = \frac{v_0}{2} \end{aligned} \right\} \Rightarrow \frac{l_1}{l_2} = \frac{5}{1} = 5$$

در حرکت با شتاب ثابت در لحظاتی تندی متحرک یکسان می‌شود که متحرک از یک مکان عبور کند، اگر متحرک در لحظات t_1 و t_2 از یک نقطه عبور کند در (۱) (۲) (۳) (۴) (۷۲)

این صورت در لحظه $t_s = \frac{t_1 + t_2}{2}$ تندی متحرک صفر می‌شود و جهت حرکت متحرک تغییر می‌کند. بنابراین در لحظه $t_s = \frac{0 + 6}{2} = 3s$ تندی متحرک صفر و جهت حرکت متحرک عوض می‌شود، بنابراین از مبدأ زمان تا لحظه $t = 3s$ نوع حرکت کندشونده و پس از لحظه $t = 3s$ نوع حرکت تندشونده خواهد بود.

$$a = 5m/s^2 \rightarrow v_{t=3s} = at + v_0 \rightarrow v_{t=3s} = 10 + v_0 \quad (1)$$

$$v_{av} = \frac{v_0 + v_{t=3s}}{2} \rightarrow v_{av} = \frac{2v_0 + 10}{2} \Rightarrow 4 = \frac{2v_0 + 10}{2} \Rightarrow v_0 = -1m/s$$

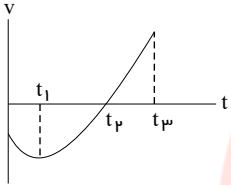
۷۵) برای پیدا کردن v_{av} داریم:

$$v_{av} = \frac{\Delta x_1 + \Delta x_2}{\Delta t_1 + \Delta t_2} = \frac{v_{av1} \Delta t_1 + v_{av2} \Delta t_2}{\Delta t_1 + \Delta t_2}$$

$$\Rightarrow v_{av} = \frac{\dots}{2 + 3} \Rightarrow v_{av} = 1m/s$$

۷۶) ۱ ۲ ۳ ۴

در بازه صفر تا t_p متحرک در خلاف جهت محور x حرکت می کند، چون سرعت در این بازه منفی است.

با توجه به این که در این بازه سرعت تغییر علامت نمی دهد و متحرک روی خط راست حرکت می کند، پس اندازه جابه جایی و مسافت طی شده طی این بازه برابر است. شیب خط واصل دو نقطه در نمودار سرعت - زمان برابر با شتاب متوسط است. از لحظه صفر تا t_p شیب خط واصل مثبت است، پس شتاب متوسط مثبت است.

از صفر تا t_1 چون شیب خط مماس بر نمودار منفی است، شتاب منفی و از t_1 تا t_p شیب خط مماس بر نمودار مثبت است، پس شتاب مثبت است. (در لحظه t_1 جهت شتاب عوض شده است.) پس گزینه ۴، نادرست است.

۷۷) در حرکت با شتاب ثابت در مسیر مستقیم، داریم:

$$v_{av} = \frac{v_1 + v_2}{2} \Rightarrow \frac{x_2 - x_1}{t_2 - t_1} = \frac{v_1 + v_2}{2} \Rightarrow \frac{22 - (-18)}{4} = \frac{v_1 + 16}{2} \Rightarrow v_1 = 4m/s$$

حال با استفاده از معادله سرعت - زمان در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$v - v_0 = at \Rightarrow \frac{v_2 - v_0}{v_2 - v_0} = \frac{t_2 - t_0}{t_2 - t_0} \Rightarrow \frac{16 - v_0}{16 - v_0} = \frac{4}{6} \Rightarrow v_0 = -2m/s$$

۷۸) نمودار مکان - زمان در حرکت با شتاب ثابت در مسیر مستقیم به صورت یک سهمی است. با توجه به تقارن سهمی و نمودار مکان - زمان، اندازه سرعت متحرک

در لحظه $t = 4s$ با اندازه سرعت اولیه متحرک برابر است و در لحظه $t = 2s$ چون خط مماس بر نمودار مکان - زمان افقی است. پس سرعت متحرک در این لحظه برابر با صفر است. برای بازه زمانی صفر تا $2s$ داریم:

$$v_{av} = \frac{v + v_0}{2} \Rightarrow \frac{v + v_0}{2} = \frac{v + v_0}{2} \Rightarrow \frac{0 - 1}{2} = \frac{0 + v_0}{2} \Rightarrow v_0 = -1m/s \Rightarrow v_2 = |v_0| = 1m/s$$

۷۹) چون نمودار $x - t$ متحرک به صورت یک سهمی است. حرکت آن با شتاب ثابت است و چون دهانه سهمی به طرف پایین است. شتاب منفی است و از آنجایی که

در $t = 0$ ، شیب خط مماس بر منحنی $x - t$ مثبت است. سرعت اولیه مثبت است. یعنی $v_0 > 0$ ، $a < 0$ ، $v_t < 0$.

در بین گزینه ها، فقط گزینه ۲، دارای این شرایط است.

۸۰) با توجه نمودار، معادله حرکت دو متحرک را می یابیم:

$$x_A = -2t - 4 \quad x_B = 4t + 2$$

$$\Rightarrow |v_A| = 2_s, |v_B| = 4_s$$

$$\Rightarrow |v_A| - |v_B| = 2 - 4 = -2_s$$

بنابراین تندی متحرک A ، کمتر از تندی متحرک B است.

۸۱) براساس نتیجه مسابقه اول می توان نسبت تندی دو متحرک را محاسبه نمود:

$$\Delta x_A = v_A t \Rightarrow 100 = v_A t \Rightarrow \frac{100}{100} = \frac{v_A}{v_B} \quad (1)$$

$$\Delta x_B = v_B t \Rightarrow 80 = v_B t$$

در حالت دوم طول مسیر دوندۀ A برابر با $x + 100$ متر و طول مسیر دوندۀ B برابر با $100m$ است، بنابراین داریم:

$$\Delta x_A = v_A t \Rightarrow 100 + x = v_A t \Rightarrow \frac{100 + x}{100} = \frac{v_A}{v_B} \quad (2)$$

$$\Delta x_B = v_B t \Rightarrow 100 = v_B t$$

از (۱) و (۲) نتیجه می شود:

$$\frac{100}{100} = \frac{100 + x}{100} \Rightarrow 1000 = 1000 + 10x \Rightarrow 200 = 10x \Rightarrow x = 20m$$

دوندۀ A اگر ۲۵ عقب تر از خط شروع باشد، هر دو با هم به خط پایان می رسند.

۸۲) ۱ ۲ ۳ ۴ روش اول:

در ابتدا متحرک از مکان $x_0 = -23m$ تا $x_1 = 37m$ با سرعت ثابت $12m/s$ طی می کند. مدت زمان این حرکت برابر است با:

$$\Delta x_1 = v \Delta t_1 \Rightarrow 37 - (-23) = 12(t_1 - 0) \Rightarrow t_1 = 5s$$

از لحظه $t_1 = 5s$ به بعد، حرکت متحرک با شتاب ثابت $4m/s^2$ خواهد بود.
معادله حرکت آن از این لحظه به بعد به صورت زیر است:

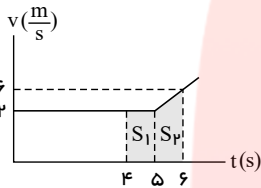
$$x = \frac{1}{2} a(t - 5)^2 + v_0(t - 5) + x_0 \Rightarrow x = \frac{1}{2} \times 4(t - 5)^2 + 12(t - 5) + 37 \Rightarrow x = 2(t - 5)^2 + 12(t - 5) + 37$$

دو ثانیه سوم حرکت یعنی بازه زمانی $t' = 6s$ تا $t' = 4s$ متحرک در بازه $t' = 4s$ تا $t' = 5s$ دارای حرکت با سرعت ثابت و در بازه $t'' = 6s$ تا $t'' = 5s$ دارای حرکت با شتاب ثابت است. داریم:

$$\Delta x_1 = v \Delta t_1 = 12 \times (5 - 4) \Rightarrow \Delta x_1 = 12m$$

$$\Delta x_2 = 2(t - 5)^2 + 12(t - 5) = 2(6 - 5)^2 + 12(6 - 5) \Rightarrow \Delta x_2 = 14m$$

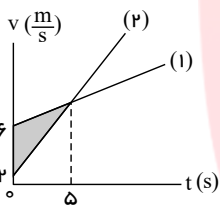
$$\Delta x_{\text{کل}} = \Delta x_1 + \Delta x_2 = 12 + 14 \Rightarrow \Delta x_{\text{کل}} = 26m$$

روش دوم: با استفاده از رسم نمودار سرعت - زمان و در نظر گرفتن این نکته که مساحت ناحیه محدود بین نمودار سرعت - زمان و محور زمان، در یک بازه زمانی مشخص برابر با جابه جایی متحرک در آن بازه زمانی است، می توان مسأله را به سادگی حل کرد.

$$\Delta x_{\text{کل}} = S_1 + S_2 = (5 - 4) \times 12 + \frac{12 + 16}{2} \times (6 - 5) \Rightarrow \Delta x_{\text{کل}} = 12 + 14 \Rightarrow \Delta x_{\text{کل}} = 26m$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۸۳

مطابق با نمودار، در لحظه $t = 5s$ دو سرعت متحرک یکسان است. از آن جایی که مساحت بین نمودار سرعت - زمان و محور زمان برابر با مقدار جابه جایی متحرک (۱) برابر با مساحت دوزنقه بزرگ و جابه جایی متحرک (۲) برابر با مساحت دوزنقه کوچک است در نتیجه مساحت بخش هاشورزده برابر با اختلاف جابه جایی دو متحرک است:

$$S_{\text{هاشورزده}} = \Delta x_1 - \Delta x_2$$

چون دو متحرک از یک نقطه شروع به حرکت می کنند، داریم:

$$x_{01} = x_{02} \Rightarrow S_{\text{هاشورزده}} = x_1 - x_2$$

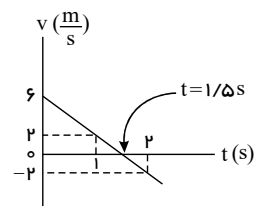
در نتیجه مساحت بخش هاشورزده برابر با فاصله دو متحرک، در لحظه ای که سرعت آن ها یکسان است، می باشد.

$$S_{\text{هاشورزده}} = \frac{(6 - 2) \times 5}{2} = 10m$$

۱ ۲ ۳ ۴ ۸۴ با توجه به معادله حرکت در می یابیم که:

$$\begin{cases} x = -2t^2 + 6t + 3 \\ x = \frac{1}{2}at^2 + v_0t + x_0 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \frac{1}{2}a = -2 \Rightarrow a = -4m/s^2 \\ v_0 = 6m/s \\ x_0 = 3m \end{cases}$$

$$v = at + v_0 \Rightarrow v = -4t + 6 \Rightarrow 0 = -4t + 6 \Rightarrow t = 1.5s$$

گروه آموزشی عصر
برای تعیین تندی متوسط در ثانیه دوم حرکت، مسافت پیموده شده توسط متحرک را می یابیم، داریم:

$$\ell = \frac{2 \times 0.5}{2} + \frac{2 \times 0.5}{2} = 1m$$

www.my-dars.ir

$$s_{av} = \frac{\ell}{\Delta t} = \frac{1}{1} = 1m/s$$

در نتیجه با استفاده از تعریف تندی متوسط داریم:

۱ ۲ ۳ ۴ ۸۵

در لحظه $t = 6s$ چون شیب خط مماس بر نمودار مکان - زمان (سرعت متحرک) صفر است. جهت حرکت متحرک تغییر می کند. از طرفی چون لحظات $t_1 = 3s$ و $t_2 = 9s$ به صورت متقارن در دو طرف لحظه تغییر جهت هستند. بنابراین جابه جایی متحرک در این بازه زمانی برابر با صفر است و مسافت طی شده توسط متحرک در بازه زمانی $t_1 = 3s$ تا $t_2 = 9s$ دو برابر جابه جایی از لحظه $t_1 = 3s$ تا $t = 6s$ است یعنی بزرگی جابه جایی در هر دو بازه زمانی ۳ ثانیه برابر با $6m$ است. از لحظه $t = 6s$ تا $t = 9s$ متحرک در مدت $\Delta t = 3s$ ، به اندازه $\Delta x = -6m$ جابه جا شده است؛ به کمک رابطه مکان - زمان، شتاب را به دست می آوریم:

۸۶ در حرکت با شتاب ثابت در مسیری مستقیم، جابه‌جایی در ثانیه m برابر با $v_0 + \frac{1}{2}a(2n-1) + \Delta x_n$ می‌باشد. در نتیجه داریم:

$$\Delta x_4 - \Delta x_2 = 4 - 12 = a(4 - 2) \Rightarrow -8 = 2a \Rightarrow a = -4 \text{ m/s}^2$$

$$\Delta x_n = \frac{1}{2}a(2n-1) + v_0 \Rightarrow \Delta x_2 = 12 = 1,5(-4) + v_0 \Rightarrow v_0 = 18 \text{ m/s}$$

$$|\Delta x_{\text{کل}}| = \left| \frac{v_0^2}{2a} \right| = \left| \frac{18^2}{2 \times (-4)} \right| = 40,5 \text{ m}$$

۸۷ با استفاده از رابطه سرعت متوسط در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$v_{av} = \Delta t \begin{cases} \Delta x_1 = \frac{d}{6} \rightarrow \Delta = \frac{d}{6} & (1) \\ (v_{av})_1 = 5 \text{ m/s} \\ \Delta x_2 = \frac{5d}{6} \rightarrow 12,5\Delta = \frac{5d}{6} & (2) \\ (v_{av})_2 = 12,5 \text{ m/s} \end{cases} \Rightarrow (1) \text{ و } (2) \Rightarrow \frac{5}{12,5} = \frac{t_2}{\Delta t_1} \Rightarrow t_2 = 2t_1$$

$$v_{av} = \frac{v_1 + v_2}{2} \begin{cases} \Delta = \frac{v_0 + v_0 + at_1}{2} \Rightarrow 10 = 2v_0 + at_1 & (3) \\ 12,5 = \frac{v_0 + at_1 + v_0 + a(t_1 + t_2)}{2} = \frac{v_0 + at_1 + v_0 + 3at_1}{2} \Rightarrow 25 = 2v_0 + 4at_1 & (4) \end{cases}$$

$$(4) \cdot (3) \begin{cases} at_1 = 5 \text{ m/s} \\ v_0 = 2,5 \text{ m/s} \\ v_2 = v_0 + 3at_1 \\ \rightarrow v_2 = 2,5 + 3 \times 5 = 17,5 \text{ m/s} \end{cases}$$

۸۸ معادلات حرکت هر دو متحرک را می‌نویسیم:

بازه زمانی ۱s تا ۲s = ثانیه دوم

$$(v_{av})_A = \frac{20}{2-1} = \frac{20}{1} = 20 \text{ m/s}, \quad x = v_A t + x_0$$

با جایگذاری یکی از مکان‌ها و زمان‌های داده شده، مکان متحرک A در لحظه $t_0 = 0$ به دست می‌آید.

$$t = 2 \text{ s} \left. \begin{array}{l} 0 = 20 \times 2 + x_0 \\ \Rightarrow x_0 = -40 \text{ m} \end{array} \right\}$$

بنابراین برای متحرک A معادله حرکت به صورت $x_A = 20t - 40$ خواهد بود:

بازه زمانی ۴s تا ۸s = ثانیه دوم

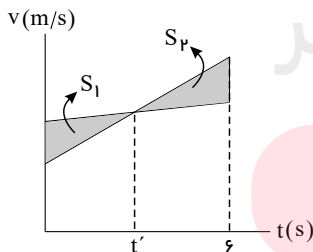
$$(v_{av})_B = \frac{-40}{8-4} = \frac{-40}{4} = -10 \text{ m/s}$$

$$x = 60 \text{ m} \left. \begin{array}{l} 60 = -10 \times 4 + x_0 \\ \Rightarrow x_0 = 100 \text{ m} \end{array} \right\}$$

بنابراین معادله حرکت متحرک B به صورت $x_B = -10t + 100$ خواهد بود. وقتی که این دو متحرک در یک مکان باشند باید $x_B = x_A$ شود. بنابراین داریم:

$$x_B = x_A \Rightarrow -10t + 100 = 20t - 40 \Rightarrow 140 = 30t \Rightarrow t = \frac{14}{3} \text{ s}$$

۸۹ مطابق شکل در لحظه‌ای که دو متحرک به یکدیگر می‌رسند $S_1 = S_2$ است. بنابراین:

$$t' = \frac{6}{2} = 3 \text{ s}$$

www.my-dars.ir

شتاب متحرک B برابر است با:

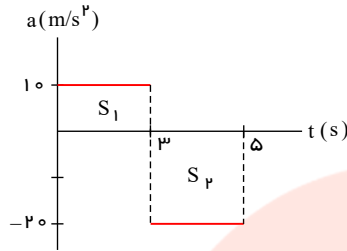
$$a_B = \frac{\Delta v}{\Delta t} = \frac{16 - 10}{3} = 2 \text{ m/s}^2$$

۹۰ می‌دانیم سطح محصور بین نمودار شتاب - زمان و محور زمان برابر تغییر سرعت است. بنابراین:

$$\Delta v = S_1 + S_2 = \frac{-3 + (-6)}{2} \times 5 + \frac{10 + (-6)}{2} \Rightarrow -22,5 + (-30) = -52,5 \text{ m/s}$$

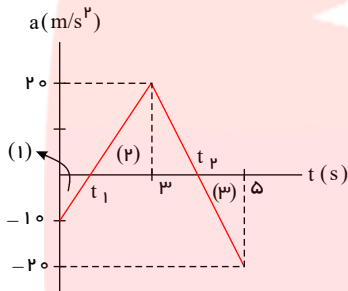
$$v_2 - v_1 = -52,5 \text{ m/s} \rightarrow v_2 = -52,5 + 49 = -3,5 \text{ m/s}$$

ابتدا نمودار $a - t$ را به $v - t$ تبدیل می کنیم و سطح زیر نمودار شتاب - زمان معرف تغییر سرعت است:

$$\begin{cases} S_1 = 10 \times 3 = 30 \Rightarrow v_p - v_0 = 30 \Rightarrow v_p + 10 = 30 \\ \Rightarrow v_p = 20 \text{ m/s} \\ S_2 = 2 \times (-20) = -40 \Rightarrow v_d - v_p = -40 \Rightarrow v_d - 20 = -40 \\ \Rightarrow v_d = -20 \text{ m/s} \end{cases}$$

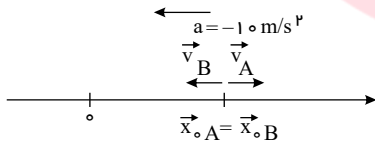
و با استفاده از تشابه دو مثلث لحظه های تغییر جهت متحرک را به دست می آوریم:

$$\begin{cases} \frac{t_1}{10} = \frac{3-t_1}{20} \Rightarrow 2t_1 = 3 - t_1 \Rightarrow t_1 = 1 \text{ s} \\ \frac{t_2-3}{20} = \frac{5-t_2}{20} \Rightarrow t_2 - 3 = 5 - t_2 \Rightarrow 2t_2 = 8 \Rightarrow t_2 = 4 \text{ s} \end{cases}$$

علامت سرعت متحرک در بازه زمانی $t_1 = 1 \text{ s}$ تا $t_2 = 4 \text{ s}$ مثبت است. بنابراین متحرک در این بازه زمانی در جهت مثبت محور x ها در حال حرکت است. $t_2 - t_1 = 3 \text{ s}$.

وقتی دو خودرو در جهت مخالف یکدیگر حرکت می کنند، جهت بردار سرعت آن ها مخالف هم خواهد بود. حال اگر حرکت یکی از آنها تندشونده باشد، بردار شتاب و سرعتش هم جهت است و اگر دیگری کندشونده باشد بردار سرعت و شتاب مخالف خواهد بود در نتیجه بردار شتاب آن ها هم جهت می شود.

طبق معادله مکان - زمان در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$\begin{aligned} \frac{1}{2}at^2 + v_0t + x_0 &= x \\ x_0 &= 0, a = -10 \text{ m/s}^2 \\ \frac{1}{2}(-10)t_A^2 + v_A t_A &= -x_{0A} \quad (1) \\ v_0 &= v_A, t = t_A, x_0 = x_{0A} \\ x_0 &= 0, a = -10 \text{ m/s}^2 \\ \frac{1}{2}(-10)t_B^2 + v_B t_B &= -x_{0B} \quad (2) \\ v_0 &= -v_B, t_B = \frac{t_A}{2}, x_{0B} = x_{0A} \\ (1), (2) &\rightarrow -5t_A^2 + v_A t_A = -5t_B^2 - v_B t_B \Rightarrow \frac{15}{4}t_A^2 - v_A t_A = 0 \\ \Rightarrow t_A &= \frac{4}{15}v_A \begin{cases} \xrightarrow{v=at+v_0} v'_A = -10t_A + v_A \\ = \frac{-10}{4}v_A + v_A = \frac{-10}{4}v_A \\ \xrightarrow{v=at+v_0} v'_B = -10t_B - v_B \\ = \frac{-10}{4}v_A - v_B = \frac{-10}{4}v_A \end{cases} \Rightarrow \frac{v'_A}{v'_B} = \frac{13}{14} \end{aligned}$$

با استفاده از معادله مکان - زمان در حرکت با شتاب ثابت در مسیری مستقیم، داریم:

$$\begin{aligned} \Delta x &= \frac{1}{2}at^2 + v_0t \\ \Rightarrow \begin{cases} 24 = \frac{1}{2}a(3)^2 + v_0 \times 3 \Rightarrow 16 = 3a + 2v_0 \quad (1) \\ 12 = \frac{1}{2}a(2)^2 + v_0 \times 2 \Rightarrow 6 = a + v_0 \quad (2) \end{cases} \end{aligned}$$

$$\frac{v_3}{3} = \frac{v_0}{6} \Rightarrow \frac{4}{3} = \frac{v_0}{6} \Rightarrow v_0 = 8m/s$$

اکنون برای محاسبه مسافت طی شده تا لحظه ۹s داریم:

$$I = |S_1| + |S_2| = \frac{1}{2} \times 6 \times 8 + \frac{1}{2} \times 3 \times 4 \Rightarrow I = 30m$$

با استفاده از تعریف تندی متوسط داریم:

$$s_{av} = \frac{I}{\Delta t} = \frac{30}{9} = \frac{10}{3} m/s$$

طبق نمودار، سرعت متحرک ($v < 0$) و شیب نمودار (شتاب حرکت) منفی می‌باشد. ($a < 0$)

حرکت تندشونده $av > 0$

از آنجایی که $v_{t_2} < v_{t_1}$ است، بنابراین چون حرکت با شتاب ثابت است، در ابتدا نوع حرکت متحرک کندشونده است. اگر فرض کنیم متحرک در ابتدا در

خلاف جهت محور x در حال حرکت است، داریم:

$$a = \frac{v_2 - (-10)}{\Delta t} = \frac{2 - (-10)}{3} = 4m/s^2$$

لحظه‌ای که سرعت متحرک صفر می‌شود (t') را به دست می‌آوریم:

$$a = \frac{\Delta v = 0 - (-10) = 10m/s}{\Delta t = t' - 1, a = 4m/s^2} \rightarrow 4 = \frac{10}{t' - 1}$$

$$t' = 3.5s, \text{ و } \Delta x = \frac{v_1 + v_2}{2} \Delta t$$

$$\ell = |\Delta x_{1s} - 3.5s| + |\Delta x_{3.5s-9s}| = \left| \frac{-10 + 0}{2} \times 2.5 \right| + \left| \frac{0 + 2}{2} \times 5.5 \right| = 12.5 + 5.5 = 18m$$

تندی متوسط برابر است با $\bar{v} = \frac{\text{مسافت}}{\text{زمان}}$ پس باید به دنبال مسافت باشیم.

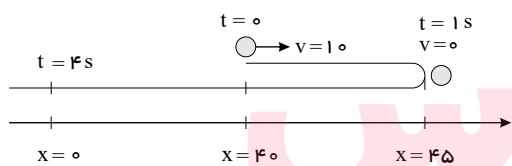
ابتدا مکان و لحظه تغییر جهت متحرک را پیدا می‌کنیم:

$$v = 0 \rightarrow \begin{cases} 0 = -10t + 10 \rightarrow t = 1s \\ 0 = \frac{1}{2}at^2 + v_0t + x_0 = \frac{1}{2}(-10)t^2 + 10 \times 1 + 40 = 45m \end{cases}$$

یعنی متحرک پس از ۱s از شروع حرکت به $x = 45m$ می‌رسد و سپس دور می‌زند چون تندی متوسط تا نقطه رسیدن به مبدأ مکان خواسته شده، زمان رسیدن به مبدأ مکان ($x = 0$) را پیدا می‌کنیم:

$$x = \frac{1}{2}at^2 + v_0t + x_0 \rightarrow 0 = \frac{1}{2}(-10)t^2 + 10t + 40 \rightarrow t = 4s$$

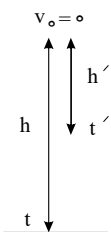
با توجه به شکل حرکت داریم:

$$\text{مسافت} = (45 - 40) + (45 - 0) = 50m \quad \bar{v} = \frac{\text{مسافت}}{\text{زمان}} = \frac{50}{4} = 12.5m/s$$

۱۰۰ نکته: اگر جسمی از ارتفاع h رها شود و پس از t ثانیه به زمین برسد، در زمان t' ارتفاع h' رو طی کند.

رابطه زیر (جزء به کل) برقراره:

$$\frac{t}{t'} = \sqrt{\frac{h}{h'}}$$

در این تست، چون مسافت ثانیه آخر مساوی ساخت ما قبل بوده، یعنی در ثانیه آخر نصف مسیر طی شده:

$$\Delta y = \frac{g}{2} t^2 + v_0 t$$

$$\Delta y = \frac{10}{2} \times (3,4)^2 = 57,8 \approx 58(m)$$

مای دررس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir

پاسخنامه کلیدی

۱	۱	۲	۳	۴	۲۶	۱	۲	۳	۴	۵۱	۱	۲	۳	۴	۷۶	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴	۲۷	۱	۲	۳	۴	۵۲	۱	۲	۳	۴	۷۷	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴	۲۸	۱	۲	۳	۴	۵۳	۱	۲	۳	۴	۷۸	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴	۲۹	۱	۲	۳	۴	۵۴	۱	۲	۳	۴	۷۹	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴	۳۰	۱	۲	۳	۴	۵۵	۱	۲	۳	۴	۸۰	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵۶	۱	۲	۳	۴	۸۱	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴	۳۲	۱	۲	۳	۴	۵۷	۱	۲	۳	۴	۸۲	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴	۳۳	۱	۲	۳	۴	۵۸	۱	۲	۳	۴	۸۳	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴	۳۴	۱	۲	۳	۴	۵۹	۱	۲	۳	۴	۸۴	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴	۳۵	۱	۲	۳	۴	۶۰	۱	۲	۳	۴	۸۵	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴	۳۶	۱	۲	۳	۴	۶۱	۱	۲	۳	۴	۸۶	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴	۳۷	۱	۲	۳	۴	۶۲	۱	۲	۳	۴	۸۷	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴	۳۸	۱	۲	۳	۴	۶۳	۱	۲	۳	۴	۸۸	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴	۳۹	۱	۲	۳	۴	۶۴	۱	۲	۳	۴	۸۹	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴	۴۰	۱	۲	۳	۴	۶۵	۱	۲	۳	۴	۹۰	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴	۴۱	۱	۲	۳	۴	۶۶	۱	۲	۳	۴	۹۱	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴	۴۲	۱	۲	۳	۴	۶۷	۱	۲	۳	۴	۹۲	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴	۴۳	۱	۲	۳	۴	۶۸	۱	۲	۳	۴	۹۳	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴	۴۴	۱	۲	۳	۴	۶۹	۱	۲	۳	۴	۹۴	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴	۴۵	۱	۲	۳	۴	۷۰	۱	۲	۳	۴	۹۵	۱	۲	۳	۴
۲۱	۱	۲	۳	۴	۴۶	۱	۲	۳	۴	۷۱	۱	۲	۳	۴	۹۶	۱	۲	۳	۴
۲۲	۱	۲	۳	۴	۴۷	۱	۲	۳	۴	۷۲	۱	۲	۳	۴	۹۷	۱	۲	۳	۴
۲۳	۱	۲	۳	۴	۴۸	۱	۲	۳	۴	۷۳	۱	۲	۳	۴	۹۸	۱	۲	۳	۴
۲۴	۱	۲	۳	۴	۴۹	۱	۲	۳	۴	۷۴	۱	۲	۳	۴	۹۹	۱	۲	۳	۴
۲۵	۱	۲	۳	۴	۵۰	۱	۲	۳	۴	۷۵	۱	۲	۳	۴	۱۰۰	۱	۲	۳	۴

مای دارس

گروه آموزشی عصر

www.my-dars.ir